

== Veija po pošti: ==
Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta 13.—
za četrt 8.50
za en mesec 2.20
za Namólo celoletno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

== V upravníštvo: ==
Za celo leto naprej . K 22.40
za pol leta 11.20
za četrt 5.60
za en mesec 1.90
S pošiljanjem na dom stane na mesec 2 K. Posamezne št. 10 v.

SLOVENECE

== inserati: ==
Enostolpna pettívrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13 »
za trikrat 10 »
za več ko trikrat . . . 9 »

V reklamnih notíciáh stane enostolpna garmondvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljanju priméren popust.

== Izhaja: ==
vsak dan, izvzémaj medaje in prazníke, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. Sprejema naročila, inserate in reklamacije. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Belokranjska železnica.

Slovenski Narod vezal je te dni svoje otrobe in bi silno rad dokazal, da se belokranjska železnica ne bo gradila. Posrečil se je pa glasilo slovenskih liberalcev le popoln dokaz **skrajne nevednosti** v tej velevažni gospodarski zadevi naše dežele. — Mej tem se vrši komisija, na kateri se določajo pogoji in dogotavljajo se sploh vse priprave, da se zgradi **belokranjske železnice prične na pomlad**. Da se pa to res zgodi, za to jamči ugled, ki si ga je priboril po svojem odločnem nastopanju »**Slovenski klub**« v državnem zboru. — K sreči liberalci ne morejo ničesar pokvariti, ker se zanje nihče ne zmeni.

Liberalni starini vedo, da jim na Kranjskem pri nobenih volitvah ne cveto zmage in zato se tudi dobro zavedajo, da bi bila agitacija za kakega liberalnega kandidata za nadomestne državnozbornske volitve po pl. Šukljeju brezuspešna in le škoda za pijačo. Zato so si zadnje dni izmislili, da je belokranjska železnica v nevarnosti. Mi smo takoj pojasnili, da je ta govorica prazna. »Narod« pa se je začel močno vsajati in je priobčeval popolnoma zlagane, naravnost izmišljene »telegrame« in se pri tem povzpel celo tako daleč, da je »nevarnost, ki preti belokranjski železnici,« izvajal iz slovenske obstrukcije, češ, avstrijska vlada se ogrski, ki hoče železnico preprečiti, zato veliko ne upira, ker Slovence, ki so obstruirali, ta udarec privoščí.

Ampak ta liberalna zlobnost se je morala zdaj sama razkrinkati, ker so razboriti ljudje sami uvideli, da to hujškanje v »Narodu« le škoduje. Zato se se je »Narod« moral danes sam demontirati na klobasav in ovinkarsk način, da zakrije svoje lumparije, tako-le: »Informirali smo se na kompetentnem mestu glede stanja zadeve železniške zveze z Dalmacijo in izvedeli sledeče: Resnica je, da se je ogrska vlada začela zanimati v najnovejšem času za stari, že pred desetletjem izvršeni avstrijski projekt Knin — Bos. Novi. Cela zadeva pa še ni stopila v nikak oficijelni štadij, tako da se danes o kaki resnosti spremembe projektirane proge Karlovec — Lika — Knin niti govoriti ne more. Četudi se je prvotno avstrijska vlada zanimala močno za železniški

projekt Knin — Bosanski Novi in ga je skozi desetletja nasproti ogrski vladi z vnemo zastopala, je vendar ta projekt ravno vsled odpora, katerega je našel pri ogrski vladi, šel po vodi; četudi bi se po mnenju avstrijske vlade dalo iz železniško-prometnih in političnih ozirov govoriti o projektu po dolini reke Une od Knina do Bos. Novega, in bi bil ta projekt tudi cenejši, vztraja avstrijska vlada vendar pri tem, da se izvrši projekt Knin čez hrvatsko Liko — Ogulin — Karlovec, ker se avstrijska vlada nikakor ne mara spuščati v nadaljna zavlačevanja dalmatinske železniške zveze z novimi pogajanjí in predkoncesijami. Če bi se hotela izvesti nanovo objavljena železniška črta Knin — Bos. Novi, bi se s tem zopet zadeva močno zavlekla, ker bi ta proga zadela na mnogo prepornih točk, katerih rešitev bi potrebovala zopet mnogo časa. Cela zadeva dalmatinske železniške zveze je že itak v zamudnem štadiju. Definitivna ureditev tega vrašanja se mora vsak čas izvršiti, ker je avstrijska vlada na Kranjskem in v Dalmaciji že izvršila vsa potrebna predpripravljalna dela. Na kompetentnem mestu se je poročevalcu »Slovenskega Naroda« tudi zatrjevalo, da cela zadeva dalmatinske železniške zveze nikakor ne bi vplivala na zgradbo belokranjske železnice kot take, in da bi se **proga kranjska deželna meja — Karlovec morala zgraditi tudi v slučaju, ako bi prodrl projekt Knin — Bos. Novi, ker je ogrska vlada iz nagođbe iz leta 1908 vezana na to, da ta projekt v najkrajšem času izvede**. V konferenci srbsko-hrvatske koalicije z banom dr. Tomašićem se bo obravnavalo tudi vprašanje dalmatinske železniške zveze z Hrvatsko-srbska koalicija se bo močno zavzemala za izvršitev železniškega projekta Knin — Lika — Ogulin — Karlovec, kjer je ta železniška proga navzlic dejstvu, da je projekt Knin — Bos. Novi mnogo cenejši, največjega narodno-gospodarskega pomena. S to progo se namreč odpre prometu velik del hrvatske Like, ki sedaj nima nikakih povoljnih prometnih zvez.

Na to nimamo ničesar pripomniti, ker smo vse to, kar tu »Narod« na dolgo in široko razpreja, pred par dnevi v odgovor na njegove neumne napade na naše poslance že sami povedali. »Narodov« maneuver se je torej popolnoma ponesrečil. Ali je bilo vredno popisati toliko »Naroda«, ali se izplača imeti na Dunaju poročevalca, ki »Narodu« na vse njegove klobasarije nazadnje mora le poročati to, kar je že poročal »Slove-

nec«. Drugič naj »Narod« kar iz »Slovenca« prepiše, pa bo poročal resnico in prihranil si bo dragega poročevalca. Belokranjska železnica se bo gradila, izvoljen bo naš kandidat, liberalci pa bodo ostali na dilci, kakor je to vedno bilo, je in bo na Slovenskem.

Razburjena svobodomiselnost.

Svobodomiselna judovska kačja zalega zdaj grozno sika po svojem časopisu, ker je objavil dunajski nadškof dr. Nagl boromejsko encikliko. Najhujša je seveda »Neue Fr. Presse«, a ž njo konkurirajo vsi dunajski svobodomiselni listi in kriče na vse pretege, kako da je v nevarnosti verski mir, ker je storil dunajski nadškof svojo škofovsko dolžnost. Judovski časnikarski šmok napada nadškofa, sanja, da je zaradi enciklike vse razburjeno, dasi so pravzaprav razburjeni le tisti, ki zdaj pišejo krvave dolgovoznosti o »klerikalnem« nasilju in o »klerikalni« nevarnosti in kar je še kaj takih puhlic. Zelo značilno je pa, da kriče najbolj tisti listi, ki zobljejo rumeno zlato iz vladnega dispozičijskega zaklada za to, da pišejo tako kakor je to vladi prav. Naravnost smešno se nam zdi, ker zaradi enciklike tako sanjajo o kršitvi verskega miru ravno tisti listi, ki leta in leta sami dosledno kršijo verski mir v naši domovini. Saj z največjo slastjo pišejo dolgovozne članke za »Los vom Rom« in dajo potuho iz rajha privandranim hujškačem in razširjalcem čistega Luthrovega trebušva! Svobodomiselno časopisje, liberalci, judje, frajzinovci, socialni demokrati in kdosi gavedi kako se že imenuje tista sodrga, ki kaže zdaj zobe katoličanom, bi menda rada imela, da bi katoliški škofje šli k njej vprašati, kaj da smejo in kaj da ne smejo storiti. Res, največja predrznost in skrajna nesramnost, da bi katoliški škofje v tisti Avstriji, v kateri živi nad 90 odstotkov katoličanov, ne smeli čuvati koristi svojih vernikov, ki jih izkuša na eni strani pridobiti z najpodlejšimi lažmi in z denarjem privandrani luteranski pastor, na drugi pa brezverski svobodomislec in nič manj brezverski socialni demokrat.

Protestanti sami se pripravljajo na shode proti dunajskemu nadškofu dr. Naglu, ker je proglasil boromejsko en-

cikliko. To bodo čivkali in kričali na teh shodih o nasilstvu tisti, ki dan za dnem sami nasilno nastopajo proti katoličanom. Protestantski Gustav Adolf-ovci, razširjalci velenemške iredente, bodo ropotali in kričali in hujskali proti katoličanom, proti papežu, proti škofom. Naj! Bo vsaj javnost zaznala, kdo da krši verski mir v Avstriji, ali katoličani, ali »nedolžni« protestantje, ki seveda niso nikake ovce, marveč so deroči volkovi. Ko še ni proglasil boromejske enciklike pogumni dunajski nadškof, so že sklicavali privandrani voditelji gibanja za »Proč od Rima« shode, na katerih so hujskali, naj katoličani odpadajo in pristopajo protestantizmu, tisti hereziji, o kateri se danes ne zna, v koliko najrazličnejših sekt je že razdeljena. Kaj vse se zahteva, da se stori proti nadškofu, ki se je osmelil objaviti boromejsko encikliko! Svobodomiselno časopisje že hujška policijo na dunajskega nadškofa, ki naj bi ga po njihovi želji zaprla. Radi bi, da bi državna oblast konfiscirala dunajski škofijski list. Jeze se tudi na Aehrenthala, češ, da ni postopal tako, kakor so postopali v rajhu: z nasiljem proti Apostolski Stolicy. Evangeljski »Oberkirchenrat« se je obrnil na naučno ministrstvo z ozirom na objavo boromejske enciklike, a gospodi so namignili, naj dajo mir. Zato že svobodomiselno časopisje hruli naučnega ministra, češ da je zakovan v konkordatne okove.

Von Stransky, ponemčeni Čeh, seveda tudi ob proglasitvi boromejske enciklike ni molčal. Ponemčeni plemič izjavlja, da so v Budjejevicah zaradi promulgacije enciklike grozno razburjeni. Čudno je sicer, da je dedec to razburjenje šele zdaj zapazil, ker je, kakor znano, v budjejeviški diecezi bila enciklika veliko preje objavljena, kakor v dunajski. Mož pravi, da bodo zdaj tudi tisti svobodomiselni nemški krogi, ki niso odobravalí gibanja »Los vom Rom«, pričeli z delom za odpad od katoličanstva. Končno je von Stransky še povedal, da bo jeseni interpeliral zaradi enciklike in zahteval takojšnji odgovor.

Skrito med vrstami pa navdaja nemško svobodomiselno časopisje še neka bojazen. Boje se namreč, da bo zaradi odločnega dr. Naglovega nastopa trpela nemška skupnost, ker to je gotovo, da tudi največji pripadniki nemške skupnosti v krščansko-socialni stranki ne bodo mogli mirno trpeti, ko

LISTEK.

Dežle z bliseri.

Angleško spisal H. Rider Haggard. — Prevel J. M. (Dalle.)

»Ne vem še sedaj, kako je vse to prišlo. Kar se pa mene tiče, rečem, da sem storil za vajino varnost vse, kar je bilo v moji moči; sedaj se pa moramo ločiti.«

»Hvala za vse,« reče Rahela, »in jaz še enkrat prosim Boga, da ti poplača tvoje dobrote, ki si jih izkazal njegovim služabnicam. Prosim ga tudi, da bi te dovedel do spoznanja resnice, kakor jo je oznanjeval Gospod in Učenik, ki mu me služim, da bi se tvoja duša radovala večnega življenja.«

»Gospa,« reče Amram, »sicer ničesar ne vem o teh naukih, vendar vama obljubim, da si jih ogledam bližje, da vidim, ali ugaajajo mojemu razumu ali ne. Res je, da ljubim bogastvo, kakor vsi sinovi mojega naroda, vendar nisem slab človek in denarja ravno ne iščem povsodi. Gospa, tudi jaz sem izgubil one, ki jih želim zopet najti.«

»Iščite in našli jih bode.«

»Iskati jih hočem,« odvrne, »četudi jih morebiti nikdar ne najdem.«

Po teh besedah so se ločili.

Kmalu nato se vzdigne močan veter od suhe zemlje in razvili so veliko jadro; kmalu je ladja zapustila luko in risala svoj pot proti Jafi. Že čez dve uri pa se je veter polegel, tako da so se mogli samo s pomočjo vesljanja dalje pomikati. Nebo je bilo prepreženo s črnimi oblaki. Kapitan je nameraval vreči sidro; ker se je pa izkazalo, da je morje pregloboko, so vesljali počasi dalje. Kake pol ure pred jutrom pa je potegnil močan veter tako nenadoma, da se je ladja nagnila na stran.

»Sever! Črni sever!« zakliče krmar in mornarji so žalostno ponavljali njegov klic, kajti vedeli so, kako nevaren je ta veter ob sirijskem obrežju. Morje je gnalo kakor gora visoke valove, veter pa je piskal in tulil skozi vrvi ter gnal ladjo pod malim jadrom dalje. Nehušta se je splazila iz kabine na krov in v veliki daljavi zagledala belo zidovje mesta, ki je ležalo ob obrežju.

»Ali ni to Apolonija?« vpraša kapitana.

»Da,« odgovori, »da, to je Apolonija, vendar na tej vožnji se ne ustavimo tukaj. Sedaj moremo priti samo do Aleksandrije ali pa nikamor.«

In pluli so dalje mimo Apolonije.

Okoli poldneva se je vihar spremeni v pravi pomorski ples, ki jih je navzlic vsem naporom gnal dalje in pri-

gnal v peneče se valove, ki so se zagagnjali ob skalovje na obrežju. Rahela je ležala v postelji bolna, Nehušta pa se je zopet splazila iz kabine.

»Ali nam preti kaka nevarnost?« vpraša nekega mornarja.

»Da, prokleta kristjana,« odvrne, »in ti si jo nam nakopala s svojim zlobnim očesom.«

Nehušta se je vrnila takoj v kabino. Groza in zmešnjava med mornarji je naraščala vedno hujša. Nekaj časa so se upirali viharju, dokler se ni prelomila jambora. Zatem se je zlo-milo še krmilo in ker v tem strašnem viharju niso mogli rabiti vesel, je vihar gnal ladjo naravnost proti obrežju. Znočilo se je in kdo more popisati strašne ure za potnike? Ker ladije niso mogli več voditi, je drla dalje, kamor so jo gnali valovi in vihar. Mornarji in celo sužnji, ki so opravljali delo pri veslih, so se lotili vina, s katerim je bila ladija dobro založena, in skušali utopiti svoj strah v pijači. Kmalu so se opijanili, tekali po ladiji in se že parkrat približali do Raheline kabine, kjer so grozili, da vržejo obedve v morje. Nehušta pa je zapahnila vrata in jim zaklicala, da je dobro oborožena ter da jo stakne, kdor bi se drznil položiti roko nanjo. Radi tega so odšli; ko so se pa vnovič vrnili, so bili preveč vineni, da bi bili nevarni.

Zopet se je prikazala zora nad razburkanim morjem ter jim razkrila usodo, ki jih je čakala. Komaj miljo daleč pred njimi se je razprostirala siva črta obrežja, med njimi in obrežjem pa klečevje, ob katerega se je morje divje zaganjalo. In proti temu klečevju je vihar gnal ladijo. V veliki grozi so se mornarji sedaj zopet streznili in začeli graditi plav iz vesel in desk ter pripravljati čoln, ki so ga imeli na ladiji. Predno pa je bilo to delo dovršeno, je ladija zadela z rilcem ob klečevje in obstala na veliki ploščati skali. Mornarji so spoznali, da je vse izgubljeno; spustili so v morje plav in čoln in hiteli vanje. V tem trenutku je prišla iz kabine Nehušta in zaprosila kapitana, da bi rešili tudi njo in njeno gospodinjco; v odgovor pa je kapitan zaklel in rekel, da sta oni dve krivi vse nesreče, in ako bi skušali stopiti v čoln, ju usmrti in vrže v morje za daritev razsrjenim bogovom viharja.

Nehušta je morala zopet nazaj; pokleknila je poleg svoje gospodinje in ji s solzami v očeh povedala, da so ju trdosrčni mornarji pustili sami na ladiji. Rahela pa ji odgovori, da ji ni dosti na tem, in da samo želi, da bi bila prosta strahu in nadlog.

V tem pa je Nehušta začula glasno vpitje; splezala je na krov, da vidi kaj da je. Strašen prizor je videla pred se-

bodo poizkušali razni Stranskyji motiti verski mir. Če podeli Bienerth Stranskyju medaljo, ker napoveduje, da spravi zadevo v parlament, je pač zelo, zelo dvomljivo.

VABILO k redni glavni skupščini S. K. S. Z.

ki se vrši v Ljubljani v četrtek dne 21. julija 1910. ob pol 10 dopol. v dvorani Rokodelskega doma, Komenskega ulica št. 12.

Dnevni red:

1. Poročila posameznih zvez.
2. Referati o društvenih domovih.
3. Referat o učnih pripomočkih v naših društvih.
4. Referat o reviziji društev.
5. Referat o mladeniški organizaciji.
6. Referat o ženski organizaciji.
7. Referat o obrambnem delu naših društev.
8. Slučajnosti.

Odbor S. K. S. Z.

Razpis.

S. K. S. Z. v Ljubljani razpisuje 3 nagrade à K 100 za 3, za naše ljudske odre primerne igre.

Ena igra naj bo povzeta iz našega domačega kmečkega življenja bodisi resne ali vesele vsebine, druga obdelavaj kak dogodek iz naše slovenske zgodovine. Vloge za 1 igri naj bodo samo moške.

Tretja igra naj bo samo za ženske vloge poljubne vsebine.

Vsaka igra naj obsega najmanj 4 pole (oblika Zbirka ljudskih iger.) Rokopisi naj se pošljejo (po običajnih predpisih) do konca leta 1910, na S. K. S. Z. v Ljubljani.

Dnevne novice.

Česar je imenoval državnega in deželnega poslanca msg. dr. Ignacija Žitnika, za stolnega kanonika v Ljubljani.

Ni kraja ne konca zabavljanju zoper ustanovitev podružnic »Slovenske Straže« v liberalnih listih. Pa zoper to bi nič ne imeli, ker nekaj se liberalcem mora privoščiti. Čisto naravno je, da jih lomi jeza, ker smo z ustanovitvijo lastne ljudske narodno-obrambene organizacije onemogočili lov na krščanske duše, ki so ga liberalci hoteli v velikem slogu aranzirati pod krinko slovanskih apostolov — vrh tega pa so bili prav te dni liberalci na Štajerskem zopet neusmiljeno tepeni, vsled česar jih je popadla prava steklost, ki ji morajo na ta ali oni način dati duška. Vendar bi se ne bilo treba pri tem tako daleč zatelehati, kakor se je v današnjem »Narodu« dopisnik iz Borovnice, ki pravi, da je bil ondi ob priliki blagoslovljenja zastave izobraževalnega društva »sprejem škofov zelo klaverno«, vse je zabavljalo, a kljub temu so »kmetje napeljali toliko mlajev, da jih niti vseh postaviti niso mogli!« Ta dopisnik pač zasluži krono, oziroma po »Narodovo« — kastrolo na glavo, zakaj

njegovi možgani morajo dobiti primeren obroč, da mu ne uidejo. — Liberalisti se tudi s tem tolažijo, da se je španski kralj izpreobrnil k liberalizmu, da je Axmann moral iz krščanske socialne stranke in da je grof Khuen ogorčen zaradi boromejske enciklike. Če hočejo slovenski liberalci s tem pokriti svoje rane, jim nihče tega ne bo branil, samo tega se bojimo, da ta žavba ne bo dolgo držala. Kralja Alfonza zna zopet srečati pamet, grof Khuen bo šel kmalu na počitnice, da se bo ohladil, naučni minister Stürgkh pa je tudi že odpotoval v neko zdravilišče, da mu ne bo treba poslušati protestantov, ki bi se radi prišli k njemu pritožiti zavoljo enciklike. To so slaba znamenja za »kulturni boj«, ki bi ga naši liberalci radi, da pozabijo na svoje neprestane bolečine. Samo to je čudno, da je glasilo starinov vselej močno navdušeno za kulturni boj na — Španskem, na Kranjskem ga pa ne mara. Korajžni so naši starini le, če liberalci »klerikalce« bijejo drugod, v Argentini ali pa v Transvaalu, če pa se gre za kranjsko deželo, zabavljajo k večjem le na popirju. To je res stranka stare preluknjane kastrole, ki na vseh straneh pušča.

Slavnosti v Krakovu. Poljaki te dni, kakor smo poročali, praznujejo petstoletnico slavne zmage nad Nemci pri Grunewaldu, kakor jo opisuje Sienkiewicz v zgodovinskem romanu »Križarji«. Kot zastopniki »Slov. kluba« so se včeraj v Krakov odpeljali poslanci dr. Benkovič, Fon in dr. Žitnik.

Massaryk in Šilinger v bratskem objemu. — Med tem ko je češka javnost z veseljem in navdušenjem pozdravila odločni boj Slovencev v državnem zboru — se glasilo radikalnega svobodomiselca Massaryka, »Czas« in pa glasilo moravskih »katoliško-narodnih« Čehov »Hlas« v »bratski« slogi kregata zoper Slovence! Brnski »Hlas« vodi državni poslanec Šilinger. In tako je skupna mržnja zoper Slovence združila v bratsko slovo najzagrizenejše sovražnike katoliške cerkve in pa »katoliško-narodnega« prvoboritelja. Želimo obema dober tek!

Celovski semenj nemške narodne zveze bo, kakor znano, dne 24. in 25. septembra v Celovcu. Nemški sejmarski mešetarji naznanjajo, da bo govoril dr. Sylvester o splošnem političnem položaju, Pacher in dr. Pergelt bosta pripovedovala, kako bo treba delati na to, da Nemci ponemčijo Čehe, nemškiutar Dobernig pa, kako Jugoslovane. Nadalje govori Chiari o industrijskih, Einspinner o obrtnih, dr. Damm in Jesser o agrarnih uprašanjih. Steinwender ima končno besedo.

Novi ustanovniki »Slov. Straže«. Za ustanovnika »Slovenske Straže« je z neskrom 200 K pristopil g. Rafael Thaler, posestnik in trgovec v Škofji Loki, ob priliki izvolitve za načelnika loške podružnice. — H kamniški podružnici je pristopil kot ustanovnik deželni poslanec č. g. dekan Lavrenčič z neskrom 200 K. — Duhovniki pliberske dekanije so poslali ustanovnino 200 K. — Kot tretji ustanovnik z neskrom 200 K je pristopila k idrijski podružnici »Slovenske Straže« duhovščina idrijskega dekanata. — K celovski podružnici je z neskrom 200 K pristopil odvetnik g. dr. Janko Brejc. — Slava prvaku naše narodne armade! — Bog pomnoži njihovo število!

O deželni blaznici je začel v dobi kislih kumar pisati »Slovenski Narod« in se zaletavati v deželni odbor, kakor da bi bil le-ta kriv nedostatkam, ki so še ostanki liberalnega režima. Nam ne pride na misel, da bi kako stvar olepšavali ali branili, vendar pa moramo pribiti, da naj »Narod« adresuje slične pritožbe na pravo addresso, ki je: slovenski liberalizem, ki je v dobi svojega vladanja zamudil toliko, da ne bi mogel popraviti tega deželni odbor niti v dvajsetih letih in naj bi znal čudeže delati. Preden se bo osnažil in očedil avgijev hlev izza liberalne dobe, bo pač poteklo še mnogo let. Da »Narod« sedaj indirektno blati ordinarija v deželni blaznici, čeprav je ta liberalna akvizicija, je to značilno za brezstidne liberalce, ki ne prizaneso niti onemu, ki so ga sami dvignili na krov, da bi sebe spravili vsaj do navidezne veljave. Ali liberalna stranka ostane gnjila in naj si še globlje rije z nosom v blatu, katerega je sama zanesla vsepovsod, ko je imela deželno upravo v svojih rokah. Sicer bi pa bilo najbolj pametno, da bi deželni zbor poskrbel za zakon, ki bi omogočil, da se očedi liberalni avgijev hlev na liberalne stroške. Zdravstveni zakon, podoben načrtu cestnega zakona, bi bil zelo umesten! Jezik za zobmi, liberalci, drugače boste plačevali!

Za hrvaško morje. Hrvatje se bore za svoje morje. Na njem je že nekaj desetletij brezobzirno gospodovalo mažarsko paroplovno društvo »Ungaro-Croata«, čegar brodovi plujejo vedno le pod mažarsko zastavo. To društvo je vse storilo, da izbriše vse hrvaške znake na Jadranskem morju, a poleg tega je tudi v gospodarskem oziru s previsokimi prevoznimi cenami in drugimi za hrv. ljudstvo neugodnimi odredbami zadrževalo zdrav razvoj v hrv. obmorskih pokrajinah. Da stopijo v bran proti temu pogubnemu delu, so Hrvatje pred 7. leti osnovali svoje lastno »Hrvatsko parobrodarsko društvo u Senju« ter pričeli konkurenčni boj z »Ungaro-Croata«. To pa je boj med neenakimi močmi; »Ungaro-Croata« ni le kot starejše podjetje neprimerno bolj utrjena, marveč ima na svoji strani tudi vse merodajne oblasti in uživa poleg tega visoko državno subvencijo. Tudi Hrvatje so upali, da dobe tako subvencijo za svoje društvo, saj država podpira vsa domača paroplovna društva. A nade so jih varale in danes je »Hrv. parobrodarsko društvo u Senju« edino v državi, ki ne uživa nobene državne podpore. Lahko si je torej misliti, kako težavno je stališče tega društva nasproti silni konkurenci in drugim zahrbtnim navalom »Ungaro-Croate«. Toda Hrvatje niso voljni pustiti svojega morja Mažarom; kar jim ne dá država, hočejo dati sami iz svojih sredstev. Dne 16. junija letos so na Sušaku sklicali sestanek ter sklenili osnovati društvo »Hrvatska Narodna Subvencija«, ki bo s prostovoljnimi narodnimi darovi priskočila na pomoč »Hrv. parobrodarskemu društvu u Senju« ter istemu omogočila nadaljni boj z »Ungaro-Croata«. Izbrali so začasen odbor, ki je sestavljen pravila in jih predložil vladi, obenem pa takoj začel zbirati prispevke. Odbor je sedaj izdal tudi poziv na Hrvate, da pristopijo društvu v obrambo tisočletne hrvaške mornarice in njene trobojne zastave. Bratom Hrvatom želimo iz srca ponosne nekrvave pobede na slavnem hrvatskem morju!

Z Gojzda nad Kamnikom. Pretekli torek smo položili k zadnjemu počitku našega preljubega g. župnika Alojzija Podobnika. V cvetu mladosti ga je Gospod odpoklical s sveta. Šest let je deloval med nami. Niti enega nasprotnika ni imel. S svojo izredno potrpežljivostjo in postrežljivostjo si je pridobil srca vseh, kar je pokazal pogreb. Nismo se videli na Gojzdu takega pogreba. Ne samo vsi domačini, temveč tudi iz sosednjih fará je prišlo mnogo občinstva, zlasti iz Kamnika. Prišli so Orli iz Kamnika in Mekinj, navzoča je bila šolska mladina z venci, fantje, Marijini družbi, občinski odbor. 24. gg. duhovnikov z veleč. g. dekanom in deželnim poslancom Lavrenčičem, ki mu je govoril ganljivo v slovo in ga pokopal, je spremljalo gospoda župnika na zadnji poti. Glasen jok v cerkvi in na pokopališču je pričal o veliki žalosti, ki nas je zadela z izgubo nepozabnega nam gospoda župnika. Tudi s Štajerskega so prihiteli trije gg. med njimi gornjegrajski dekan izkazat pokojnemu sosedu zadnjo čast. Naj počiva v miru blagi gospod župnik!

Imenovanje. Sodni kancelist Jožef Mahorčič v Ložu je imenovan za sodnega oficijala.

Sedmina po pokojnem župniku Alojziju Podobniku, bode na Gozdu v torek 19. t. m. ob 9. uri dopoldne.

Kmečke zveza za novomeško okolico naznanja, da se vrši v nedeljo, 17. t. m., ob 3. uri popoldne pri Štemburju v Kandiji ustanovni shod živinorejske zadruge. Komurkoli je v resnici mar povzdiga živinoreje v našem okraju, naj pride k shodu. Pravila za novo zadruzo je sestavil s posebnim ozirom na našo okolico odlični strokovnjak g. ravnatelj Rohrman. Vzbudite takoj v pričetku zanimanje za prepotrebno stvar.

Zanimivo naravno prikazen so imeli v Planini na Notranjskem priliko opazovati dne 13. t. m., ob pol 1. uri popoldne. Nagloma se je nebo prevleklo s temnimi oblaki. Na senozetih poleg reke Unec nasproti Planine je nastal močen vrtnec. Najprvo je v polkrogu zvijalo hraste hakor šibice, potem pa se je vrtnec nagloma osredotočil ravno v sredi struge. Dvignil je dva mogočna stebra vode, ki sta se v višini strnila v enega, katerega je bilo še dalj časa videti v oblakih, kako se je kakor hitro puhteči dim iz mogočnega dimnika podil proti Javorniku. Ljudje so vsled bližajoče se nevihte hiteli zdevati seno na senozetih poleg vode. Kar zagradi vrtnec cele plasti v zagrabkih ležečega sena, jih dvigne v oblake in jih razprši, da je bilo videti kakor velikanska truma ptic, ki je polagoma z vrtnecem zginila v oblakih. Samo enemu posestniku je odneslo do deset centov sena. Med gsto ploho, ki se je vtila, so ljudje hitro zbežali iz bližine vrtnca, saj bi tudi ne bilo ravno prijetno, če bi koga zajel in dvignil v oblake. Sami se še ne upajo kvišku, senene tovore pa, kakor vidite, že razpošiljamo po zraku na najrazličnejše kraje in v tem smo daleč pred drugimi.

Nesreča na železnici pri Kranju. Dne 13. t. m. zvečer ob pol enajsti uri je osebni vlak, ki je prihajal v Kranj, med Rakovico in Kranjem povozil ondotnega železniškega čuvaja in ga popolnoma raztrgal. Vlakovodja je v Kranju povedal, da je pod Šmarjetino Goro nekaj prišlo pod kolesa. Na stroju so zapazili kosce obleke in kri. Pred straž-

boj. Čoln in plav sta se uprav v onem trenutku, ko je Nehušta prišla na krov, prevrnila in mornarji so popadali v morje, kjer so ali potonili ali pa so jih valovi vrgli ob skalovje, tako da niti eden izmed vseh ni prišel živ na obrežje.

Nehušta se zahvali Bogu, ki ju je rešil iz nevarnosti; vrne se nazaj v kabino k svoji gospodinjici in ji pove, kaj se je zgodilo.

»Bog jim bodi milostiv,« reče Rahela in se strese. »Za naju je pa vseeno, ali umrjeva v ladji ali v morju.«

»Jaz pa še vedno upam, da se rešive,« odgovori Nehušta.

»Vsaj ni mogoče! Ladja leži na skali, kamor valovi toliko časa butajo, da se razbije na kose. Ali ne čutiš, kako tleska ladja ob skalo, in valove tudi vidiš, kako se nama penijo nad glavo.«

»Vse to čutim in vidim, vendar upam, da še ni vsemu konec.«

Nehušta je imela prav, kajti v resnici sta se rešili. Veter je namreč nenadno ponehal in čez malo časa nanovo potegnil s tako neskončno silo, da je gnal kakor gora visok val pred seboj. Ta ogromni val je zgrabil ladjo in jo dvignil s skale, na kateri je ležala ter jo čez nevarne čeri vrgel na pesek komaj streljaj daleč od obrežja, kjer je obtičala.

(Dalej.)

Na svetovni razstavi v Bruselju.

II.

Bruseljska razstava je celo mesto samo za sebe. Kar zadeva ploščevino, kojo zavzema, ne bo ista dosti manjša od teritorija Ljubljane. Letos ni razstava v parku des Cinquantenaire kakor leta 1897., ampak je razvrščena ob prekrasem parku »Boi de la Cambre«. Kar je Ljubljancem Tivoli, Zagrebčanu Maksimir, Belgrajcu Topčider, Sofijcu Knjaževu, Dunajčanu Prater, Pražanu Kralovská obora, to je Bruseljčanu »Boi de la Cambre«, javen vrt, bolj rečeno gozd, ki je tako velik, kakor pri nas malokoli sodni okraj. Vožnja od severnega kolodvora do razstave traja 40 minut ter plačate za tramvaj 15 centimov, ako vam je sreča toli mila, da dobite prostor v vozu. Na »Place Rogier« pri severnem kolodvoru (Gar du Nord) oblegajo celo popoldne trume tujcev električne vozove, označene z rdečim križcem, ki vozijo na ravnost na razstavišče. Včasih se tu bje pravcata borba za prostore, kajti tramvajski sprevodnik ne pusti v voz niti ene osebe več kakor je predpisano. Pred izhodom iz razstave si je bruseljska električna družba uredila kaj pametno napravo: da izključi nerednosti pri odhodu iz razstave, postavila je pred glavnim vhodom velikansko ča-

kalnico v polkrogu, razdeljeno po vrsti na posamezne kletke. Vsak izmed teh oddelkov ima označene glavne postaje te ali one proge, tako da vsak tujec lahko najde pravo smer za povratek v mesto, kajti pomota je pri tem skoro izključena. To je pametna uredba, če se spominjam jubilejne razstave leta 1908. v Pragi. Ob nedeljah zvečer je bil pred praško razstavo večkrat boj za življenje in smrt, ko se je šlo za prostore na tramvaju. Večkrat sem raje šel peš v mesto, kot bi čakal pol ure ali pa še več, da vjamem prostor.

Pred glavnim vhodom v razstavo vas pričakujejo že cela krdeča prodajavcev. Ponujajo vam razstavne načrte, vodnike in razglednice v vseh svetovnih jezikih. Za eden frank vstopnine preideš turniket in korakaš pred glavno palačo, postavljeno v flamski renesanci, pred katero žubore čarobne fontane. Ta palača je dolga 260 m in učinkuje z nepopisljivimi dojmi, kajti vsa palača je zgrajena iz železa in mavca. Nato pa se odpira pred očmi gledavca celo ogromno mesto paviljonov in zgradb. Paviljon mesta Bruselja je izvršen v flamski renesanci, istotako paviljon mesta Antwerpena. V čisto eksotičnih slogih so izvršeni paviljoni raznih kolonij, predstavljajoč tipično stavbarstvo tamošnjih krajin.

Druga razstavna panorama se nam

odpira za francoskim paviljonom, in sicer na prostranstvu, ki je obrobiljajo paviljoni raznih držav. Tu se prikazuje čarobna slikovitost terena, kajti bruseljska razstava je razvrščena na gričastem ozemlju. Ima, kar se teritorija tiče, frapantno podobnost z jubilejno razstavo leta 1908. v Pragi s to razliko, da je mnogo obsejnejša od praške. Celotni prostor je ogromen, kajti razstavišče zavzema ploho 98 hektarjev. Zanimalo bo cenj. čitatelje, da ima izložba svojo železnico, ki zavzema dolžino nad 8 km. Železnico gonijo bencinovni motorji, ki vozijo neprestano po razstavišču z nekoliko privešenimi vozovi, ki so vedno gsto zasedeni.

Razstavni primat imajo Belgija, Anglija, poglavitno pa Francija in Nemčija. Nemčija sama razpolaga šestnajstotico lastnih ogromnih paviljonov, ki že sami tvorijo krasno razstavno mesto.

V belgijskem paviljonu nas predvsem zanimajo ekspozicije toaletnih in luksuznih predmetov, prirejene od prvih bruseljskih veleizvedov. S popolnejšimi in sijajnejšimi robami kot jih izstavljajo tu prvi bruseljski ateljeji, bi se težko postavil Pariz. Tu zamoreš občudovati najkrasnejšo harmonijo barv, najelegantnejše fazone in najpopolnejšo izpeljavo. Posebno sve

nico so potem našli čuvajevo razmesarjeno truplo. Ena noga je bila bosa. Prenesli so ga v šmartinsko mrtvašnico.

— **Prazgodovinske najde v Kranju.** Poleg sirotišnice v Kranju so se pri kopanju gramoza našli prazgodovinski grobovi iz hallstattske dobe. Izkopali so dozdej v enem grobišču šest žar zapored, vse stlačene od zemlje. V dveh velikanskih žarah je bilo polno pepela. Ena manjša žara je bila ob robu in na roču okrašena z bronastimi bucikami. Znamenita črna posoda je imela tri noge. Našlo se je tudi železno konjsko uzdo, dve bronasti igli z v lase in več bronastih drobcev, najbrže od konjske oprave. Kaže se, da grobi segajo še dalje. Kopanje sta izvršila gg. muzejski preparator Dobovšek in starinoslovec Pečnik.

— **Podgora na Koroškem.** Še nikdar ni bilo toliko letovičarjev tukaj, kakor letos. Iz vseh strani so zbrani v našem lepem kraju. »Pošta« je polna do zadnjega kotička. Zdaj ste tukaj med drugimi tudi rodbini mariborskega ravnatelja Glavackega in kontreadmirala Kunsti. Manj obiskan je Karawankenhof.

— **Iskrobrzojavna postaja v Šibeniku.** Z 20. dnem julija t. l. se izroči javnemu prometu iskrobrzojavna obrežna postaja Šibenik. Obrežna pristojbina znaša 60 vin. od besede brez odmerjene posebne najnižje takse.

— **Kongres v Solnogradu.** Dasi je v smislu določil državne železnice mogoče, vendar njena uprava 200stotnega popusta, ni dovolila, ker se vozimo od Beljaka dalje z brzovlakom. Cena ostane tedaj kakor objavljeno v včerajšnji številki našega lista. V Beljaku je toliko odmora, da se prav zložno lahko obeduje.

— **Slovenski dom v Pittsburgu.** Iz Pittsburga se poroča: Tukaj v Pittsburgu smo ustanovili slovensko dramatično društvo in že prihodnjo soboto, t. j. 2. julija smo igrali lepo narodno igro »Tihotapec« v dvorani »Bom Bom« na Butler cesti. V teku par tednov se prične z zidanjem Slovenskega doma. Ta je bil za nas Slovence tukaj jako potreben, kajti četudi nas je tukaj čez petsto, vendar smo tako raztreseni, da drugi narodi niti ne vedo za nas. S tem domom se bomo približali eden drugemu.

— **Čudne pošne razmere.** Pred kratkim se je ustanovilo na Vačah slov. katoliško izobraževalno društvo, za katerega so se tudi liberalci precej zavzemali. Orožništvo je moralo imeti po več večerov stražo, da je vsled ustanovitve izobraževalnega društva na Vačah pomerilo razburjeno liberalno kri. Čudno se nam le dozdeva, da slavna pošta na Vačah še do danes ne ve, oziroma ne ve, da obstoji na Vačah izobraževalno društvo.

— **Duhovne vaje za čč. gg. duhovnike** bodo pri oo. jezuitih (Ljubljana, Elizabetna cesta 9), meseca julija in avgusta vsak teden, razen onega tedna, v katerem bodo velike skupne vaje. Začetek v ponedeljek (t. j. 18., 25. julija, 1., 8. avgusta itd.) in v torek 16. avgusta, vselej zvečer ob šestih uri. Čč. gg. naj se blagovolijo prej oglasiti pri predstojništvu.

— **Goriški novomašniki.** Prevzvišeni kneznadškof goriški podeli višje redove v kn. nadškofijski kapeli 17., 24. in 25. tek. meseca (okoli pol sedme ure zjutraj) naslednjim gospodom bogoslovcem: Francu Močniku iz Cerkna, Arturu Pinatu iz Brume, Antonu Pisku s Pečin (četrtletniki); Antonu Rutarju iz Drežnice in Vincencu Štanta iz Mirna, (tretjeletniki).

— **Iz Dobrépolj.** Zadnjo nedeljo smo imeli pri nas šolsko razstavo, ki si jo je ogledalo veliko število ljudi. Razstavljenih je bilo nad 400 zvezkov in nad 300 izdelkov ženskih ročnih del. Ljudstvo je bilo razočarano, in kar ni moglo verjeti, da se tudi na kmetih more toliko doseči, zlasti v ženskih ročnih delih.

— **Slovenec ponesrečil v ameriškem rudniku.** Poroča se iz Calumeta: Slovenec Anton Strnad, ki je ponesrečil v rudniku dne 15. junija, je umrl v bolnišnici 25. junija. Doma je bil iz Konca, fara Podgrad ob Gorjancih na Dolenjskem.

— **Amerikanci napadli Slovenca.** Iz Minnesote se poroča: Ko se je Martin Ravnikar vračal iz Aurore, Minn. domu, so ga v ranem jutru, 27. m. m. napadli neki možje, s katerimi se je začel prepirati, rekoč jim, da naj ne kričijo preveč in bodo mirni. Šel je potem naprej, ali eden izmed razgrajčev mu je sledil ter ga, ho je hotel vstopiti v hišo, ustrelil v hrbet z zrnjem za srne. Šest od teh zrn mu je šlo v hrbet in eno v roko. Policija išče povsod storilca, vendar ga ne more najti, ker ni Ravnikar nikogar poznal.

— **Železnice v Bosni.** Trasiranje proge Mitrovica-Ilok v Bosni bo do 25. t. m. končano in se takoj nato prične z gradnjo železnice.

— **Misteriozen dogodek.** Te dni so v brežiški župniji blizu Tuzle v Bosni opazili v gozdu nekega elegantno oblečenega tujca, ki se je takoj skril, ako je videl, da se ga opazuje. Obvestili so župnika, ki je zvečer izpial par strel, da bi tujca in event. njegove pomagače ostrašil, če bi kaj zlega nameravali. Zjutraj na vse zgodaj so župnika zopet poklicali, češ, da je tujec pred župniščem. Podal se je k njemu in ga začel izpraševati odkod in kam. Tujec je čisto zmedeno odgovarjal in ko je župnik še zvedel, da je prejšnji večer izpraševal kmete za pot v Srbijo, je poklical vaškega kneza in dva močna fanta ter potem rekel tujcu, naj se v njihovem spremstvu nemudoma poda k oblasti v Tuzli. Vlada je namreč dala nalog, da se vsakega sumljivega tujca prime. Neznanec je takoj šel z ljudmi, župnik pa je moral iti obhajati bolnika. Nekaj časa je tujec mirno stopal dalje, naenkrat pa je potegnil revolver, dvakrat ustrelil v glavo ter se s krvjo oblit zgrudil. Ležal je dve uri v nesvesti, potem pa nenadoma odprl oči in sedel. Okrog njega se je zbralo polno ljudstva, ki so se z njim razgovarjali. Tedaj se je vrnil župnik in ko je zvedel, kaj se je zgodilo, je neznanca takoj dal prenesti v župnišče, kjer mu je izpral rane, ga obvezal in okrepčal. Na župnikovo vprašanje je neznanec odgovoril, da je streljal nase zato, da bi ne izdal svojih tovarišev in ne napravil žalosti svojim starišem. Ko so došli orožniki, so neznanca spravili v

bolnišnico v Tuzli. Slučaj še ni pojasnen, zvedelo se je le to, da je neznanec pred aretacijo v neki turški krčmi sežgal velik sveženj papirjev.

— **V zahvalo za rešitev parnika »Trieste«** je tržaški mestni svet sklenil, pokloniti rodbini pri reševalnih delih ponesrečenega angleškega častnika, kakor tudi kapitanu Nietsche zlato svetinjo s posvetilom.

— **Duhovski dom** prično v kratkem graditi v Zagrebu v Palmotičevi ulici poleg palače avstro-ogrške banke. Dom bo zgrajen v versaillskem slogu in bo v kras mestu.

— **Dva policijska psa** namerava kupiti zagrebško policijsko ravnateljstvo. Psa je izučila dunajska policija. Zagrebška policija je uvedla tudi nove patentirane vezi za zločince.

— **Peronospora na hrastovem drevju.** Iz Adlešič v Beli Krajini poročajo: V »Slovencu« št. 151 ste sporočili, da je peronospora močno napadla hraste na Hrvaškem. Naj naznamo, da je ista bolezen tudi pri nas napadla hrastovo drevje in sicer že lani, a letos pa še v večji meri.

— **Podporemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju** so darovali: 400 K: Kranjska deželna blagajna, Ljubljana; po 100 K: Posojilnica v Celju in Kmetijska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani; 50 K: Notranjska posojilnica v Postojni; po 20 K: J. Kögl, hotel »Balkan«, Trst; dr. Jan. E. Krek, državni poslanec itd.; dr. Ant. Podpečnik, zobozdravnik na Dunaju, in dr. J. Žrnavec, c. kr. profesor v Ljubljani; po 10 K: Fr. Gogala, c. kr. rač. ravnatelj; Ivan Okretič, c. kr. generalni advokat, Dunaj, in Ignacij Supan, učitelj, Brežice; 8 K: dr. Milan Škerlj, c. kr. min. podtajnik, Dunaj; po 5 K: Fr. Cerar, tovarnar, Stob pri Domžalah; »Goriški« v Gorici; D. Šinkovic, c. kr. profesor; inženir Ign. Šega; Anton Trstenjak, kontrolor mestne hranilnice v Ljubljani; 3 K: Jak. Žnider, akad. kipar, Dunaj; 2 K: dr. Stefan Kraut, Logatec. — **Skupaj 798 kron.** — Darove sprejema blagajnik Ivan Luzar, nadrevident juž. žel. v pok., Dunaj, III., Reisnerstrasse št. 27.

— **Umrla je** v Ljubnem gospa Marija Vidic, roj. Presterl, stara 50 let. N. v m. p.!

AVSTRO - OGRSKA.

Bukovinski deželni zbor se prihodnjo spomlad razpusti. Letos ima še kratko sežadanje.

Bienerth

je odpotoval v Isl k vladarju, da mu poroča o tekočih poslih.

Avstrijsko - ogrska petrolejna industrija.

V avstrijskem finančnem ministertvu je konferiral ogrski državni tajnik dr. Teleszky, kako združiti avstrijske in ogrske petrolejne rafinerije.

Dunajski župan dr. Neumayer

kandidira za državni zbor v XIII. dunajskem volivnem okraju.

TURČIJA.

Najetje posojila. — Velika zarota. — Nakup dreadnoughta.

»Panin« dementira poročilo, da se pogaja finančni minister o najetu 250

milijonov posojila v Parizu. — Dognale se je, da je zarota »Japšidi« (zidar) bolj razširjena, kakor so pričakovali. Pripada ji tudi dvajset poslancev, a vlada nima dokazov, da nastopi proti zarotnikom. — »Sabah« javlja, da je odpotoval v Nemčijo nek turški mornariški častnik, ki preizkusi že v Nemčiji za Turčijo zgrajeni dreadnought, ki se plača iz denarja, ki ga ima naloženega v nemški banki bivši turški sultan Abdul Hamid.

»RDEČA SVETILKA«

se naziva kitajska zarota proti belcem, ki je razširjena po celi Kitajski in ki je povzročila zadnji čas nemire proti belcem v provinci Junan.

Ljubljanske novice.

Ij Seja odbora »Slovenske krščansko-socialne zveze« bo v ponedeljek 18. t. m. ob 8. uri zvečer. Gg. odborniki naj blagovolijo priti k seji polnoštevno.

Ij Krščanska moška družba se udeleži v nedeljo, 17. t. m., ob pol 3. popoldne procesije in blagoslovljenja nove kapelice presv. Srca Jezusovega na Viču. Večerni shod ob 6. zaradi tega ne izpade. Udeležje naj se ga gotovo vsaj vsi oni družabniki, ki nameravajo iti k sv. Joštu.

Ij Slovenska krščansko - socialna zveza« se z zastavo udeleži nedeljske slavnosti na Viču in v Rožni dolini.

Ij Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov v Ljubljani vabi vse svoje člane jutri, v soboto na slovesno otvoritev na novo preurejenega kegljišča. Otvori se ob osmi uri zvečer. — Odbor.

Ij Poročil se je v Ljubljani g. dr. Janko Gregorin, profesor na goriški realki z gđ. Ido Kačičevo.

Ij Umrla je v Gledaliških ulicah 5, stotnikova vdova gospa Marija Zorič, stara 76 let.

Ij Spomenik Veli Nigrinovi. V Belgradu se je sestavil odbor, ki bo postavil spomenik igralci Veli Nigrinovi, ki je bila rodom Ljubljanka in prva igralka na belgrajskem gledališču.

Ij Odlikovanje. Kranjsko dež. predsedstvo je podelilo nadrevidentu južne železnice Oskarju Szillichu v Ljubljani častno svetinjo za 40letno zvesto službovanje.

Ij Dijak ljubljanske gimnazije utonil. Utopljenec, ki so ga našli 10. t. m. v Savi blizu Mošenika, je bil Maks Hlebec, dijak 3. gimn. razreda v Ljubljani. Rojen je bil 1. novembra leta 1901. v Sevnici. Pokopan je bil 13. t. m. na pokopališču št. Lambert.

Ij Ste se že dogovorili z vsemi Slovimi prijatelji in prijateljicami, posebnost pa s svojo soprogo, da se udeležite vsi veselice, ki jo priredi prometna zveza krščansko - socialnih železničarjev, krajna skupina Ljubljana, v nedeljo, dne 17. julija 1910 na vrtu, v slučaju neugodnega vremena pa v notranjih prostorih »Rokodelskega doma«, Komenskega ulica 12. Če ste pozabili ali pa še morda niste slišali o tej prireditvi, imate še vedno čas, da se odločite, ker bi se potem morali kesati nad zamudo, vsaj veste, da se nikjer ne boste tako dobro imeli. Vrli tamburaši se urijo z vso marljivostjo, da iz-

lovnoznanec bruselske čipke igrajo tu prvo vlogo. Samo delikatno pero salonske dame bi zamoglo popisati vse te razkošne drobnarije in tajnosti damске toalete, ki jih je tu kot listja v gozdu. Da med temi predmeti ne manjka ekscentričnosti mode, je razumljivo. S trepetom in grozo govorimo o nastojih srednjeveške mučilnice, ali to kar moderna dama dvajsetega stoletja obleče, da je vitka v svoji ohlapni toaleti, se ne razlikuje dosti od pripomočkov inkvizicije. Te prelestne omare bruselskih veletržcev z moderci, segajočimi do kolen, so pravcati posmeh stoletju napredka in higijene.

Pa še eno velezanimivost ima belgijski paviljon, ki je sama vredna, da se poseti bruselsko razstavo: globoko doli v podzemeljske prostore nas vodijo stopnice. Pridemo v prostore, ki nam predstavljajo v živi sliki iskalce demantov v južni Afriki. Vidimo ves proces: izkopavanje, čiščenje in brušenje demantov. Vse to opravlja eksozotična dvajsetorica pravih črncev, ki nam predstavljajo tudi brušenje biserov. Iz ene zanimivosti prihajamo v drugo: pod zemljo se nam predstavlja belgijska državna kovnica denarja. Vsi stroji so v polnem teku, vidimo kako se izdeluje meden, srebrn in zlat novček.

Impozantno je zastopana na bruselski razstavi Francija. Ima svojo ogromno palačo, koja v enem dnevu komaj površno pregledaš. Predvsem se opet odlikujejo modni izdelki pariških ateljejev, kozmetičkih laboratorijev in

luksusnih zavodov, ki tvorijo najzanimivejše jedro te ekspozicije. Redke toalete, dragocene kožuhovine, bogati interieuri, vse to čini francosko ekspozicijo za damski svet posebno privlačno. Francoske kolonije imajo seveda nekoliko samostalnih, ne manje zanimivih paviljonov; v njih vrše službo francoski vojniki črnci. Tu najdete vse, kar se nanaša na življenje, industrijo, trgovino in kulturo daljnih jutrovih dežel. Pri izhodu iz oddelka »Colonies françaises« stojimo pred skupino slikovitih orientalskih paviljonov. Posetimo paviljone: Indo-China, Algerijo in Madagaskar. Povsod najdemo vrojence — črnce dotičnih dežel. V oddelku »Plaines des Attractions« nahajamo senegalsko vas s 150 domorodci, med njimi krepki, lepi črnci, kojih vsakdanje dejanje in nehanje opazujemo z nepopisljivim občudovanjem.

Razstava, — kot pravcato ogromno mesto — ima tudi svoje ulice, saj bi bila drugače orientacija vrlo otežkočena. V »Avenue des Nations« nahajamo ogromno poslopje, v kojem je Francija namestila svojo zrakoplovno in avtomobilno ekspozicijo. Tu si šele napravimo pravo sliko o epohalnem razvoju in negovanju te najmlajše hčerke kraljice Tehnike.

Angleška ekspozicija zavzema 22.000 kvadratnih metrov! Anglija si je postavila krasen tempelj s korintskimi stebri. Nad 1500 razstavljavcev pokazuje angleški katalog. Da posveča Velika Britanija glavno paž-

njo suknarstvu, je skoro na dlani. Grandiozno je zastopan Manchester, ter veletovarne v Bradford, Huddersfield in South Scotland. V eni dvorani je razpostavila trgovska zbornica iz Bradforda osem diaramov, ki nam predočujejo vse faze suknene produkcije: najprvo vidimo čredo ovac v gorati pokrajini Wales, potem prihajamo v prostore, kjer se sortira, češe, prede in barva volna. Prehajamo iz začudenja v začudenje. Zdajci stojimo v angleškem parlamentu, kjer se v predvorju, »Lobby« zvanem, izprehajajo parlamentarji; skozi okence v ozadju pa zremo v veliko dvorano. Angleži pa se tudi kaj postavljajo s svojo črevljarsko industrijo, koja gotovo Amerikanci občutijo kot znatno konkurenco. Posebno sem občudoval angleške znanstvene instrumente za kirurgijo, ki so pač vredni popisa strokovnjaškega peresa. Presenečajo nas modeli za ladje, ki jih razstavljajo največje angleške paroplovne družbe kot Cunard, Oceanic, British India in Union Castle. Tudi angleško ministertvo notranjih zadev nam predočuje velezanimive zbirke o zavarovanju za nezgode, rešilnih pripravah, higieni in delavskem varstvu; poleg te razporedbe nas sili k občudovanju angleška premogokopna industrija. 15 angleških premogokopnih družb z letno produkcijo 18 milijonov ton premoga, se je tu združilo v velezanimivo kolekcijo. Noben tujec se ne more dovolj načuditi angleški industriji za pohištvo. Preko 30 dvoran se

odpira radovednim očem, v njih pohištvo od 15. stoletja (staro pohištvo razstavljajo angleške plemiške rodbine) pa vse do današnjega dneva. Za agrarce posebno zanimiva pa je škotska živinoreja, koja pobižje opisati, bi zahtevalo posebno poglavje. Še eno, dve o angleških strojih. Teh ni na stotine, temveč na tisoče. Vse vrste strojev so zastopane: za poljedelstvo, za gradbo cest, obdelovanje lesa, tiskarne, predilnice itd.

Italijanska palača je, kar zadeva stilistiko, arhitekturo in fin estetičen okus, brezdvomno najlepša. Vsi največji sodobni italijanski slikarji in kiparji so se združili ter ji dali svoje obilježje. Imenujem samo četvorico: Piacentini, Augusto, Sezanne, Chini. Prelestna je italijanska častna dvorana z mogočnim portalom z motivi iz citronovih, palmovih in hrastovih vej, v njega sredi pa grb zedinjene Italije. Brezdvomno izkazujejo na bruselski razstavi Italijani superlativ estetičnega okusa. Oslepé te v svoji čarobnosti beneški kronski lestenci; potem te skulpture iz blesteče belega kararskega marmorja in dobrodejen hlad razširja joče fontane. Manjka samo še florentinska »dulcissima« in beneški »amorous«, da bi bila slika popolna. Mene je, odkrito rečeno, italijanska ekspozicija najbolj navdušila, ker je v nji nazvano polno blagodejnih čustev. V dvoranih naši italijanski sosede ne razstavljajo samo specialne produkte svoje domovine, temveč tudi intere-

podbiijejo gospodom pevcem prvenstvo. To bo zanimiva tekma, ob kateri pa se bomo mi zabavali. Šaljivci pa prav po tihoma vsak zase premišljujejo, s katerim šaljivim prizorom da bi nas presenetili. Za srečolovc znašajo najpridnejši mravljinici vsak po svoji moči, tako da bo ta z lepimi dobitki bogato založen. Tudi za sladkosnedežmalenčke je poskrbljeno z slaščičarno. Vstopnice so po 20 h in so št. 100, 200 in 300 opremljene s primernimi nagradami. Člani bratskih organizacij, prijatelji in somišljeniki! Prosimo Vas, skazite nam naklonjenost s tem, da se obilno udeležite in da pripomorete do zaželenega uspeha. Posebno pa vabimo člane prometne zveze na progah cele Kranjske, da nas posetijo v prav obilnem številu. Torej, na veselo svidenje!

Ij Od doma odšel je dne 13. t. m. iz Gradaške ulice št. 16, 12 let stari Iv. Škerl ter se do sedaj še ni povrnil. Deček ima levo nogo krajšo ter hodi ob palici. Dečko je, kakor se nam je nakladno sporočilo odšel v Vrbljene k svoji leti.

Ij Pobegnil je od 97. pešpolka v Trstu prostak Fran Fatur, rodом iz Zagorja na Notranjskem. Pot ga je vodila čez Rakitnik, kjer je posestniku Ivanu Šabecu ukradel bankovec za 50 K, sive hlače, črn telovnik, siv, zelenokrižast suknjič in črn klobuk. Posestnik v isti vasi Ivani Dovganovi pa belo srajco in moške spodnje hlače. Tam se je preoblekel v civilno obleko, vojaško pa pustil v Dovganovi hiši ter odšel dalje.

Ij Sraka. V nekem tukajšnjem hotelu so se zadnji čas vršile male tatvine, katerim niso mogli priti dalje časa na sled. Tatca pa se je slednjič vendar ujela. Neki uslužbenki je namreč izginil 10 K vreden pas, katerega so našli pri hotelski služkinji - perici. Policija je nepoštено perico aretirala, po izvršeni predpreiskavi in identifikaciji pa izpustila na prosto ter jo naznanila sodišču.

Ij Sirota ali kaj? Pri posestniku po domače Venclju v Dravljah št. 63 se nahaja neka desetletna deklica, ki pripoveduje, da sta ji umrla oče in mati ter da je sama ostala na svetu. Kdo in odkod je, se še ne ve.

Ij Umril so v Ljubljani: Pavel Jelčnik, stavčev sin, tri leta. — Marjeta Krhin, mestna uboga, 92 let. — Anton Podlunšek, rejencek, en mesec. — Josip Štamcar, sin pisarniškega ravnatelja, dve leti. — Marija Rak, delavka, 30 let. — Marija Graber, posestnikova žena, 49 let. — Josip Lužar, zidar, 46 let. — Danijel Štamcar, sin pisarniškega ravnatelja, 6 let. — Ivan Mantel, užitar, 70 let.

Ij Čigava sta prstana? Pri policijskem uradu se nahajata dva zlata prstana, katerih lastnik je dosedaj še neznan in vsekako izvirata iz nepoštene provenience. Eden ima vdolan dragocen briljant, poročni ima pa znotraj napis »Otilie 1/XII. 1900«. Kdor prstana pogreša, naj se čim prej zgloši pri mestnem policijskem uradu soba številka 3.

santne imitacije javnih zgradb, pomorske stavbe v Genovi itd. Tudi stroje izstavljajo Italijani, ipak se jim vidi, da v nežnem budoirju umetnosti — kakor bi nazval Italijo — se ne more prav razšopiriti kraljica Tehnika s svojimi jeklenimi krili. S prav posebno toploto in neodoljivim hrepenenjem po svide-nju sem vžival in srkal vase vtise one-ga italijanskega paviljona, ki je nameščen na »Terasse du Commerce«. Delo vredno nesmrtnosti! Postavil ga je rimski arhitekt Piacentini z neizmerno srečno roko! Zdržil je vse motive renesance 14. stoletja, te prelestne dobe italijanskega stavbarstva ter zedinil na tej stavbi čarokrasne motive najslajnejših zgradb kakor bazilike v Vicenzi, padovansko stolnico, »palazzo di Firenze e Verona« v bajnolepo harmonijo. Dve »loggie« krasijo fačado. Umetniško polihromsko dekoracijo cele stavbe pa je izvršil Galileo Chini. Kako grandiozno je vendar stopnišče, veren posnetek iz palače »Borgello« v Florenciji. Vrtu ga ni para, kot je italijanski. Na njem je fontana, nad njo pa verna kopija glasovite Michelangelo sohe »David«. Notranjost neprevlekega paviljona je nebeškolepa. Vsebuje sprejemni salon, pravcati triumf finega okusa ter etnografično zbirko ter dvorano, kjer so vsak večer predavanja s spremljevanjem skioptikona, kjer se naravne krasote Italije, nje industrija, umetnine v neprisiljivi obliki, rekel bi »colla grandezza«, pred očmi zadavljenim Angležem in Amerikan-cem. Italijani so na bruseljski razstavi zadeli terno, v umetniškem oziru jim pa brezsporno gre prvenstvo. Čast, ko-mur čast!

(Dalje.)

Ij Nesreča. Ko je včeraj popoldne strojevodja Jožef Arhar v Gruberjevem kanalu snažil stroj, se je ta premaknil in zgrabil Arharja za levo nogo ter ga tako poškodoval, da so ga morali prepeljati z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Ij Na cesti obležal je danes ponoči pri dolenskem mostu nek moški, ki se ga je bil nekoliko preveč napil. S seboj je imel štiriletnega otroka, ki je toliko časa poleg svojega očeta jokal, da je prišel stražnik, poklical izvoščka, ki je očeta in sina odpeljal domov.

Ij Nepreviden kolesar. Včeraj popoldne je čevljarski pomočnik F. V. po sv. Jakoba trgu tako naglo in neprevidno vozil s kolesom, da je zadell v neko žensko, kateri je s kolesom raz-trgal ročno torbico.

Ij Izgubljeno in najdeno. Ga. Antonija Omerza je izgubila tri bankovce po 20 K. — Dijakinja Berta Rusova je izgubila srebrno ovratno verižico. — V Lassnikovi trgovini je bil pred štirinajstimi dnevi pozabljen svilnat solnčnik, katerega dobi lastnica nazaj pri magi-stratu.

Belokrajina.

Na iniciativo gospoda župnika Šašlja in gospoda nadučitelja Lovšina je sklical vodja okrajnega glavarstva v Črnomlju g. Domicelj sestanek interesentov na neobvezen pogovor o nabiranju in ohranitvi zgodovinskih, narodopisnih in krajevnih zanimivosti v Belokrajini. Povod celi akciji je dal dopis ministrstva za javna dela dne 13. maja t. l., v katerem povprašuje ministrstvo, če je kako tozadevno društvo in opozarja na važnost »Heimatschutz«, t. j. — kot pravi odlok: »Schutz karak-teristischer Örtlichkeiten und landwirt-schaftlicher Schönheiten, einzelner Baulichkeiten, Naturdenkmale, der heimischen Tier- und Pflanzenwelt, heimatlicher Art und Sitte«.

Sestanka se je udeležilo 14 interesentov, g. župnik Jerič in g. kaplan Natlačen sta se opravičila, ker sta bila službeno zadržana.

Gospod vodja glavarstva otvoril pogovor in predlaga za predsednika gospoda župnika Šašlja kot starosta vsega dosedanjega tozadevnega dela. Nato pozove predsednik, naj referira dr. Adlešič o predlogih, ki sta jih imeno-vana prinesla, da služijo za podlago daljši razpravi. Toda g. Šetina je proti temu, češ, da še ne vemo, kaj mislijo drugi gospodje in da moramo poprej to slišati. Pravi: Če me razumete, boste mi pritrdili, če ne, pa nič; ker gospodje g. Šetine ne razumejo, vzame g. Šetina svoj predlog nazaj.

Nato prečita predsednik dosedanje akte glavarstva: dopis deželne vlade, g. nadučitelja Lovšina, ki predlaga, naj skliče glavarstvo sestanek interesentov v tozadeven pogovor, da se osnuje društvo za nabiranje in lokalni muzej v Črnomlju, ter svoj lastni dopis, v katerem obljubuje svoje sodelovanje in svojo knjižnico za muzej.

Nato prečita dr. Adlešič program društva, kot sta ga sestavila z gospo-dom predsednikom. Društvo naj bi imelo trojno nalogo: deskriptivno, natančen popis kraja in ljudskega življenja; kolektivno: nabiranje vseh krajevnih in narodnih posebnosti in zani-mivosti, iz česar se lahko razvije kraje-vni muzej, in tretjič publicistično: vzbujati v ljudstvu veselje do domače zemlje in ljubezen do domače narodne kulture v besedi in pismu. Program za nabiranje pa naj bi bil: 1. agrarna kul-tura (poljedelska orodja itd.), 2. doma-ča industrija (pridelovanje obleke, no-ša sama, okraski, keramika itd.), 3. zgodovinski spomeniki (nagrobni in z gradov), 4. slike najlepših krajev, narodnih prizorov in tipov in 5. publika-cije o Belokrajini in posebna kronika, in 6. galerija znamenitih Belokranjcev in tujcev, ki so si pridobili za Belokra-jino posebnih zaslug.

Gospod pravnik Fuchs predlaga, naj se izbere posebna komisija za nabi-ranje publikacij o Belokrajini raznih pisateljev kot Navratila, Šašlja, Barleta, Zupaniča itd., da se razvidi iz tega duševna slika našega naroda. Po-doben program pa razvije za nabira-nje narodne umetnosti: kiparska dela iz ljudstva, križe, napise, slike, okra-ske na hišah, pisanice, pecivo, pohi-štvo, nabožne predmete, košare, čebel-ne panje, muzikalna orodja in kera-miko.

Gospod nadučitelj Lovšin povdarja, da moramo imeti pri vsem delova-nju pred očmi naše ljudstvo in njega blagor. Ravno zato je važna domača industrija. Kar se je da, treba jo je ohraniti, treba pa tudi vpeljati novo, in sicer na podlagi narodne ornamen-tike, in to ne le pri priprostem ljud-stvu, nego i pri inteligenci. Opozarja na tozadevno delo pri Čehih, kjer si naj-

odličnejše dame krase obleko z narod-nimi našivi. Treba je isto vpeljati pri nas. Zato pozivlje k marljivemu nabi-ranju vsakovrstnih predmetov, ki se naj za prvi čas shranjujejo pri gosp-župniku Šašlju v Adlešičih.

Gospod župnik Šašelj pravi, da ni-ma sam prostora, pač pa bi bil prime-ren prostor pri g. Rauchu v Podbrežju. Stvari pa naj bi ostale pod njegovim nadzorstvom.

Gospod župan Rauch izjavi, da je pripravljen odstopiti eno ali še več sob svojega gradu za shrambo muzejskih predmetov; obenem rad podari vse, kar vsebuje njegov grad vrednega za muzej.

Gospod nadučitelj Šetina predla-ga, naj se izrečejo navzoči Metličani za Črnomelj ali Metliko kot sedež društva in muzeja, ali hočejo delati z nami ali posebej. Nato odgovori gospod oskrb-nik Vukšinič, da danes še ne morejo o tem definitivno sklepati; strinja se s predlogom, naj se vse stvari iz cele Be-lokrajine pošiljajo gospodu župniku Šašlju, obenem se naj zaznamuje kraj, odkod so stvari, da se v slučaju poseb-nega muzeja v Metliki stvari metliške okolice vrnejo. Ta predlog spopolni g. župnik Šašelj, da si pridrži vsakdo lastninsko pravico podeljenih stvari. Z navedenim se strinja i drugi Metličan g. Guštin.

Gospod profesor Jeršinović predla-ga, naj se izvoli za pripravo poseben osnovalni odbor in za vsako stroko naj se zbere posebnega referenta, ki se bi mogli nanj v tej zadevi po potrebi obračati. Program društva pa spopol-ni še s posebno točko: turistiko.

Gospod glavar Domicelj opozarja na važnost belokranjskega govora, ki je v vsakem kraju drugačen in podvr-žen vednemu procesu. Treba bo i to nabirati in ohranjati, ravno tako bo-gate melodije naše narodne glasbe, za kar se mu je posrečilo pridobiti gosp. vodjo Hubada; velike važnosti so belo-kranjske narodne stavbe. Pozivlja vse k složnemu delu brez razlike strank in zato predlaga sledeč odbor: Šašelj, Lovšin, Šetina, Jeršinović, dr. Adlešič in Fuchs. Izvoli se še glavar kot pred-sednik in mesto dr. Adlešiča, ki to od-kloni, dr. Ogrin kot tajnik.

Nato sklene gospod predsednik tri-urno zborovanje in kliče vse k složne-mu delu po reku našega cesarja viti-bus unitis.

Književnost.

Vodnik marijanski. Navodilo za pravilno vodstvo Marijinih družb za ljubljansko škofijo. (Jan. Ev. Kalan.) Tiskala Katoliška tiskarna. Založila Katoliška bukvarna v Ljubljani. — Velevažna pojav na polju naše nabožne književnosti! Če je — kakor se pravi, — mladina naš up, potem so Marijine družbe, v katerih se zbira naša odrasčajoča in odrasla mladina, ena najve-selejših in najvažnejših prikazni na slovenski zemlji. Nismo pa imeli doslej pisanega enotnega in popolnega pravil-nika za tako važno organizacijo Mari-jinih družb. Zajemali smo modrosti le iz nemških knjig, ki niso pisane popol-noma za naše razmere. Zato si je nem-ške nauke vsak po svoje prikoiril in vsak kolikorotliko po svoje vodil Mari-jino družbo. Zdaj imamo skupen pravi-lnik ali zakonik in vemo: to le je za nas! tako-le delajmo! In notabene, nemške knjige take sploh ne dobimo. Nemci imajo sicer mnogo pisanega o kongregacijah, a tako sistema-tičnega in popolnega navo-dila kakor je »Vodnik mari-janski«, v nemščini ne pozna-mo. Zato je tudi ta knjiga v čast slo-venski književnosti in nam Slovencem sploh.

Knjiga, ki obsega 160 strani v če-tverki, ima najprvo dolg uvod, v kate-rem pisatelj obširno razvija svoje misli o pomembnosti naših Marijinih družb. Prvo poglavje nosi značilen naslov: »Za stoletja ...«. Za stoletja, meni pisatelj, so ustanovljene in stoletja morajo ob-stati naše Marijine družbe. — Ne to-rej samo neka mimoidoča, efemerna prikazen naj bodo, kakršnih premnogo opažamo v naši nervozni dobi. »Če bo-do naše Marijine družbe kdaj pro-padle, bo to obenem propad verskega življenja na Slovenskem.« Pomenljive besede, ki naj bi se nikoli ne uresni-čile!

Drugi oddelek je naslovljen »Gene-ralia o Marijinih družbah«. V njem so opisane splošne zadeve o kongregaci-jah: bistvo in namen, splošna pravila, pravice in odpustki, zgodovinski obris. Po tem opisu se duhovnik seznani s celotnim ustrojem, bistvom in duhom Marijinih družb.

Jedro knjige pa je tretji in največji oddelek: Navodilo. V tem oddelku v dvajsetih poglavjih pisatelj obravnava

vse, kar pri Marijinih družbah na vrsto pride. Posebno obširno je poglavje o sv. zakramentih, kjer je napisanih ne-kaj tudi za splošno rabo pri spovedo-vanju porabnih, zelo praktičnih misli: o enominutni spovedi itd. Najobširnej-še pa je poglavje o apostolskem delu in odsekih, katerih našteje devet, ali če štejemo še nekatere pododdelke, dva-najst, — dosti za izbiro vsakomur.

Zelo važen je tudi dodatek, obsto-ječ iz treh poglavij: Razpored nagovo-rov pri družbah, literatura in obrazci. Razpored nagovorov in literatura, to dvoje bo zelo dobro služilo voditeljem. Tu ne bo treba toliko tavati in vpraše-vati o tem in onem.

Vsa knjiga je pisana, kakor pravi aprobacija premilostnega knezoškofa živahno, praktično, z veliko ljubeznijo. Jezik je marsikje, posebno v uvodu in na koncu, poetičen, vznesen, privret iz gorkega srca pisateljevega. Morda se utegnejo zdeti komu njegovi nazori preidealni; mi želimo, da bi se njegove visoke želje izpolnile, da bi namreč po-tom Marijinih družb vzgojili našo mla-dino, naš narod, v — narod svetnikov!

Navodilo bo izpolnilo občutno vr-zel v naši nabožni književnosti. In če se bodo naše Marijine družbe po njem vodile, potem bo gotovo kljub velikim naporom nasprotnikov cerkve, mladinc na svojo stran dobiti, mladi rod le še vedno boljši od starega, kar hvala Bogu, že zdaj marsikje opažamo.

Knjiga je tudi lično vezana. Barva vezave je skoro presvetla in premočna, a baje hoče biti to — Marijina barva. Vezana knjiga stane 3 K 20 vin. in se dobi v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani in po drugih naših knjigarnah. Kupil jo bo gotovo vsak voditelj (ali »vodnik« kakor se v knjigi vedno rabi) kakor tudi vsi, ki Marijino družbo šele ustanoviti nameravajo in vsi duhov-niki slovenski, ki se sploh zanimajo za lepo organizacijo Marijinih družb.

Končujemo s škofovo aprobacijo: Tolle, lege, fac!

I. P.

• **Karljevič in berač**, Spisal Mark Twain. Za ljudskošolsko mladino pri-rejena povest. Cena brošurani knjigi je 40 v, vezana velja 60 v. Dobi se v »Ka-toliški Bukvarni«.

Darovi.

† **Za »Ljudski sklad«** sta daro-vala: Dr. Šusteršič, drž. in dež. poslanec, 200 K; neimenovan 200 K. Nada-lje so darovali: Dr. Dolšak, zdravnik 10 K; Jarc, dež. odbornik, 40 K; Kalan, prelat, 10 K; Kalan, župnik, 5 K; dr. Lampe, dež. odbornik, 20 K; Mandelj, dež. poslanec, 5 K; dr. Pegan, dež. od-bornik, 20 K; Smolnikar, stolni vikar, 5 K; neimenovan 5 K; dr. Zajec, dež. poslanec, 5 K. Iskrena hvala!

Štajerske novice.

š **Dr. Franjo Rosina** je odstopil kot načelnik celjske Zadrúžne Zveze. Ta odstop je vzbudil na Spodnjem Štajerju občno zanimanje. Domneva se, da je dr. Rosina storil ta, za celjsko libe-ralno Zvezo usodepolni korak vsled bahatega samolastnega nastopa celjsko liberalnega oberzadrúžarja Stieblerja pri zborovanju svobodomiselné ljubljanske Zadrúžne Zveze. Z dr. Ro-sinom bode odpadlo od Celja več sta-rih posojilnic, slovo bo dalo liberalni stranki mnogo tistih »starinov«, po ka-terih s tako slastjo maha »Narodni Dnevnik«. Z Joštom, dr. Rosinom, dr. Brenčičem, Jurtelom in drugimi stari-mi liberalci, ki so desetkrat bolj umeli zadrúžno delo, kot sedanji Stieblerji in Kukovčarji, je propadajoča Zveza v Celju izgubila svojo bodočnost.

š **Smrt vsled neprevidnega ravna-nja z revolverjem.** V mariborski bolniš-nici je v četrtek, dne 14. julija, ob pol 1. popoldne umrl Josip Ašič, 29-letni posetnikov sin iz Laporja pri Slovenski Bistrici. Pokojni se je pred nekaj dnevi na domu po neprevidnosti obstrelil z revolverjem. Rajni je bil brat č. gosp. Ašiča, kaplana na Ponikvi in gosp. L. Ašiča, koncipijenta pri dr. F. Firbasu v Mariboru. Bil je izvrsten pevec, ka-kor sploh vsa Ašičeva rodbina. Jožek dragi, ki si tako rad peval slovenske pesniice, počivaj sladko!

š **Klub alpskih avtomobilistov** pri-redi dne 23. in 24. julija veliko avto-mobilno dirko iz Gradca čez Slovenj-gradec, Dobrno, Celje, Maribor v Gra-dec. Avtomobilisti prenoče prvi večer v Slovenjgradu. Proga je dolga nad 400 kilometrov. Avtomobili ne smejo hitreje voziti kot 42 km in ne počasneje kot 25 km na uro.

š **Utonil je v naraslem potoku.** Iz Spodnje Polskave se poroča, da je 11. t. m. močno narasel desni rokav po-toka v Poljskavi, ker se je utrgal oblak

v goran. 67letni posestnik Blaž Kastek je šel s svojim sinom čez potokovo brv, pri čemur sta padla oba v vodo. Sin se je rešil, a oče je utonil.

Š Obesil se je v ponedeljkovi noči v Hajdinu pri Ptujju posestnik A. Kuhar. V torek bi se moral zagovarjati pred sodiščem, ker ga je žena tožila, da jo pretepa. Brčkone je bilo to vzrok njegovemu samoumoru.

Telefonska in brzojavna poročila.

KAŠNI LJUDJE BODO DOBILI UNIVERZO.

Rim, 15. julija. Tukajšnji tržaški izletniki »ljudske univerze« so obiskali včeraj med drugim tudi vojašnico bersaglierov, ki so Tržačane sprejeli z iredentovskimi vzkliki, kar so ti na isti način vračali. Pozdravil jih je na dvorišču vojašnice sam poveljnik vojaške zrakoplovne sekcije di Bracciano z iredentovskim nagovorom. Vojaki in izletniki so vpili »Evviva Trieste Italiana!« »Abasso Austria!« Te vzklike so Tržačani ponavljali pred Garibaldijevem spomenikom na Janiculu in v laški kraljevi palači v Kvirinalu.

Pulj, 15. julija. Tukajšnji nemški »Polaer Tagblatt« potrjuje »Slovenčev« poročilo o laških demonstracijah v Kopru. Potrjujejo jih tudi krogi c. kr. policije. — Tem ljudem hoče dati baron Bienerth fakulteto!

DEMONSTRACIJA LAŠKIH DIJAKOV.

Rim, 15. julija. Ministrstvo ne bo sprejelo peticije 4000 laških dijakov v zadevi laške pravne fakultete v Avstriji. (Zato pa vojaki sprejemajo v Rimu tržaške izletnike z iredentovskimi vzkliki.)

PARLAMENTARNA VEST.

Dunaj, 15. julija. Danes je precej pozornosti vzbujala vest, da je poljski klub sklican na sejo. Vest je nastala radi tega, ker je socialnozavarovalni odsek imel sejo v prostorih poljskega kluba.

GRUNWALDSKA SLAVNOST.

Krakov, 15. julija. Včeraj so prihajali cel dan posebni vlaki iz vseh krajev Galicije in Nemčije, kakor tudi Rusko Poljske z udeležniki grunwaldske slavnosti. Popoldne je dospela tudi sto oseb broječa ogrska deputacija, ki jo je občinstvo navdušeno sprejelo. Prišlo je tudi mnogo francoskih publicistov, kakor tudi mnogo izletnikov iz Rumunske. V mestu so se včeraj vršile še zadnje priprave za slavnost, ki se je danes pričela. Izredno lepo je okrašen Matejkov trg, kjer so danes odkrili spomenik kralju Ladislavu Jagiello.

Krakov, 15. julija. Danes se je v Marijini cerkvi vršila ob veliki udeležbi raznih zastopstev slovesna služba božja v spomin bitke pri Grunwaldu. Sv. mašo na prostem je nadškof kardinal prepovedal. Naval gostov je velikansk. Na Matejkovem trgu, kjer se vrši odkritje Jagelonovega spomenika, je silna gnječa.

500LETNI JUBILEJ KRAKOVskega TRGOVSKEGA GREMIJA.

Krakov, 15. julija. Gremij tukajšnjih trgovcev je praznoval včeraj zelo slovesno 500letnico svojega obstoja. Pri slavnosti seji so bili navzoči prvi zastopniki državnih, deželnih in občinskih oblasti. Prišle so tudi številne deputacije, ki so darovale gremiju dragocene spominke diplome in razna druga darila.

POLJSKI SOKOLSKI KONGRES.

Krakov, 15. julija. Jutri se otvori poljski sokolski kongres. Dosedaj je prišlo že več kot 10.000 Sokolov in nad 1000 Sokolic, kakor tudi mnogo čeških in hrvaških Sokolov. Te dni so se vršile razne telovadne tekme.

BOROMEJSKA ENCIKLIKA.

Trst, 15. julija. Boromejeva enciklika bo priobčena po celi Primorski. Priobči jo tudi v laškem prevodu list »L'Amico«.

Rim, 15. julija. V vatikanskih krogih se ropotanje avstrijskih liberalnih listov zaradi objave enciklike popolnoma hladno premotriva, ker je javna tajnost, da je to razburjenje čisto umetno narejeno, ker je znana izjava v »Osservatoriu« enkrat za vselej odstranila vsak povod za napačno tolmačenje okrožnice. Avstrijska vlada ne more storiti nobenih korakov, da se ne zaplete v velike težave, ki se jim vsled itak zamotenega položaja mora skrbno izogniti. Nuncij Granito di Belmonte pride te dni v Rim, pa ne zavoljo enciklike, ampak na začasen dopust, ker ga bo kmalu nadomestil novi nuncij. Kakor se protestantom in liberalcem v Nemčiji ni posrečilo napraviti Cerkvi ležav in zanetiti boj, tako se jim tudi ne bo v Avstriji. Za to so danes v Nemčiji, kakor v Avstriji in na Španskem veliko preslabi. kar Vatikan predobro

ve in se zato kričave niti najmanj ne boji.

HRVATJE IN SRBI V BOSNI.

Sarajevo, 15. julija. Zedinjenje Hrvatov in Srbov v enotno politično stranko, je izvršeno ter določa enakovrednost cirilici in latinici ter zahteva obligacionelno kmečko odvezo. Katoliška hrvaška stranka h tej zvezi ne pristopi, ker zveza ne zahteva zedinjenja Bosne s Hrvaško.

CESTNI BOJI MED STARIMI IN MLADIMI RUSINI.

Černovice, 15. julija. V bližini mesta je včeraj prišlo do krvavih izgrediv med Staro in Mladorusini, pri katerih je bilo nekoliko Mladorusinov težko ranjenih. Šest Starorusinov so zaprli. Vzrok krvavemu konfliktu je politično nasprotje med pristaši obeh strank.

ZRAKOPLOVNI POLET V GORICI.

Gorica, 15. julija. Zrakoplovec inženir Haim je včeraj poizkušal zrakoplovne polete s potniki. Zrakoplovni polet je trajal eno uro in devet minut ter so se potniki izkrcali ob mesečini ob 9. uri 15 minut.

SAMOUOMOR V TRSTU.

Trst, 15. julija. Ustrelil se je v Trstu na postaji južnega kolodvora 21letni Pavel Ahačič, uradnik v »Stabilitamento tecnico«.

ŠPANSKI KULTURNI BOJ BO VZEL ŽALOSTNI KONECI.

Rim, 15. julija. Španski minister Canalejas je spričo odločnega odpora katoličanov popolnoma odnehal in je zdaj Vatikanu stavil zelo zmerne zahteve, katerim bo Vatikan tudi ugodil. Zato so pogajanja stopila v popolnoma drug stadij in se bodo mirno nadaljevala ter kmalu brez vsake krize rešila, kakor se upravičeno od obeh strani upa. Gospod Canalejas se je uveril, da francoska politika na Španskem danes ni več mogoča in je vsako misel na kulturni boj opustil. Kralj Alfonzo je s svoje strani tudi uvidel, da bi kulturni boj škodoval le njegovi dinastiji. Vatikan je v celem sporu ostal miren in hladen in ima na svoji strani zmago. Ubogi liberalci!

TURŠKI SULTAN ČRNOGORSKEMU KNEZU.

Carigrad, 15. julija. Turški sultan je poslal črnogorskemu knezu povodom njegovega jubileja v dar čistokrvnega arabca.

LOPUCHIN — POMILOŠČEN.

Peterburg, 15. julija. Govori se, da bo v Sibirijo pregnani bivši ruski policijski šef Lopuchin pomiloščen in da dobi nazaj vse pravice.

IZ PRAVOSLAVNE CERKVE IZKLJUČENI RUSKI PISATELJI.

Peterburg, 15. julija. V Kazanu zborujoči ruski misijonski kongres je sklenil, naj se izključijo ruski moderni pisatelji, med njimi Andrejev, iz pravoslavne cerkve, ker v svojih spisih blatijo vero.

RUSKI DRŽAVNI KONTROLNI URAD.

Peterburg, 15. julija. Grof Witte dobi novo službo. Ustanovi se novi ruski državni kontrolni urad, ki bo imel kontrolno nad vsemi ruskimi državnimi napravami in bo od ministrstva popolnoma neodvisen. Načeloval bo temu uradu grof Witte.

MORILKA SVOJEGA MOŽA OPROŠČENA.

Zagreb, 15. julija. V Zagrebu je stala te dni pred sodiščem kmetica Magdalena Pudjak, ki je svojega moža v prepiru ubila s sekuro. Priče so izpovedale za obtoženko jako ugodno, da je bila vedno poštena in zelo pridna gospodinja, mož pa je bil pijanec, ki jo je vsak dan surovo zlostavljal in pretepal. Sodišče je včeraj obtoženko oprostil, dasi je sicer namenoma ubila svojega moža. Državni pravdnik pa je prijavil ničnostno pritožbo.

GROF ZEPPELIN PROTI SEVERNEMU TEČAJU.

Berolin, 15. julija. Včeraj je dospel parnik »Mainz« v Tromsø. Na parniku je grof Zeppelin in pruski princ Henrik ter mnogo nemških učenjakov, ki hočejo priti na severni tečaj z zrakoplovom. Iz Tromsø odpluje parnik naravnost proti Spitzbergom. Koliko časa bo trajala ekspedicija, še ni natančno določeno.

ZAHVALA.

Ob tužni smrti moje ranjke žene mi je bilo obupati, da mi niso na pomoč priskočili ljudje usmiljenega srca, posebno pa žensko učiteljstvo in sicer v prvi vrsti gospodični učiteljci Šerc-eva in Černetova in z njima gospa Spanova. Zahvaliti se imam drugim dobrotnikom; tudi še takim, ki jih ne poznam in za nje ne vem.

Torej Bog naj stotero povrne in blagoslovi vse dobrotnike mojih otrok in vse, ki so imeli sočutje z menoj!

Zahvaljujem se vsem udeležencem za obilno udeležbo pogrebneга spreveda.

Jaz seveda bodem žaloval, kot ptič zaostali, se jokati in tugoval, a z mano tudi mali!

Anton Perko.

TRZNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg. Budimpešta 15. julija.

Pšenica za oktober 1910	9.44
Pšenica za april 1911	9.65
Rž za oktober 1910	7.18
Oves za oktober 1910	7.22
Koruzza za avgust 1910	5.53
Koruzza za maj 1911	5.51

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, sred. zračni tlak 736.0 mm

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
14	9. zveč.	733.5	18.4	sl. jug	jasno	
15	7. zjut.	32.7	15.8	sl. vzh.	megla	0.0
	2. pop.	30.8	17.7	sl. jvzh.	del. jasno	

Srednja včerajšnja temp. 18.1°, norm. 19.7°. Danes od pol do tričetrt na dve nevihta s točo.

Serravallo

železnato Kina-Vino

Higienična razstava na Dunaju 1906:
Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzroča slast do jedi, okrepa živce, zboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Vačkrat odlikovano.

Nad 7000 zdravniških spričeval.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.

Usojam se tem potom naznaniti

da s 1. avgustom preneha gostilniška obrt

vsled obrtnih razmer 2024 3-1

v Dev. Mar. Polju štev. 7.
Dev. Mar. Polje, dne 14. julija 1910.

J. Dimnik župan.

Sprejme se takoj spreten

TEHNIČNI RISAR

Staubno podjetje Ambrožev trg št. 3.

Tovarna Scagnetti (preje Degenghi), 2035 Ljubljana sprejme več 3-1

mizarских učencev tesarjev, zidarjev in dninarjev.

Mebilirana

mesečna soba

s posebnim vhomom se po ceni odda v Rožni ulici št. 25. 2034 3-1

NOVO!

Jutri v soboto ob pol 9. uri zvečer

Novo! v Ljubljani se še ni videlo! Novo!

Dva pariška dirkača v obroču, ki v višini 8 metrov z motorjem proizvajata v dirkališču najbolj drzne poizkuse

Ta svetovna privlačnost je na Dunaju v Budimpešti itd. cele tedne napolnjevala predstavne prostore. Ravnanje se ni strahlo nobenih izdatkov, da tudi v Ljubljani pokaže ta velikanski vspeh

Pridite! Pogledite! Občudujte!

V nedeljo 17. julija dve veliki predstavi popoldne ob 4. in zvečer ob pol 9. uri

2037 1-1

Cirkus BERG.

z menjajočim vspehom

2040

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša iskreno ljubljena soproga in predobra mamica, gospa

Marija Vidic, roj. Presterl

danes zjutraj ob pol 8. uri, previdena s sv. zakramenti za umirajočo, v 50. letu svoje starosti po dolgi in mučni bolezni mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage rajnice bo v nedeljo dne 17. julija ob 10. uri dopoldne na tukajšnje župno pokopališče.

Svete maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi.

Rajnico priporočamo v hvaležen spomin in pobožno molitev.

V Ljubnem, dne 15. julija 1910.

Ivan Vidic soprog.

Janko, Marija, Frančiška, Anton, Jožef, Angela in Julija otroci.

Mesto vsakega posebnega naznanila.

2051 1-1

Marija Ravnikar, sodn. svetnika vdova, in Ivana Zorič, učiteljica naznanjave vsem sorodnikom in znancem prežalostno vest, da je naša iskreno ljubljena mati, ozir. stara mati in sestra, gospa

Marija Zorič

stotnikova vdova

dne 14. julija ob 7. uri zvečer po kratki in mučni bolezni v 75. letu svoje starosti nenadoma preminula.

Pogreb predrage pokojnice se vrši v soboto dne 16. julija ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti Gledališka ul. 5 na pokopališče k sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v cerkvi Marijinega oznanenja.

Ljubljana, dne 14. julija 1910.

Zahvala.

2052

Vsem onim, ki so mi o priliki smrti nepozabne soproge ozir. matere gospe

Ivanke Svetlin

izrekli svoje sožalje, darovali lepe vence ter spemili predrago ranjko k prezgodnemu počitku, izrekam v svojem kakor tudi v imenu hčerke Hermin in svojo najsrčnejšo zahvalo, Predrago ranjko priporočam vsem sorodnikom prijateljem in znancem v blag spomin.

Ljubljana, 14. julija 1910.

Janko Svetlin.

Restavracija in mesarija

v večjem mestu Dolenjske blizu kolodvora na glavnem trgu, blizu farne cerkve, dobroidoča, se odda gostilničarju, ki je mesar pod ugodnimi pogoji radi družinskih razmer

v najem

Ponudbe pod »Restavracija« št. 16 na upravo tega lista. 2036 3-1

Lep lokal

za pisarno ali prodajalno se odda s 1. avgustom v Kolodvorski ulici. Več pove kamnosek Alojz Vodnik Kolodvorska ulica 32. 2017 3-1

modistinja

(pomočnica) želi mesta. Naslov: A. G. na upravništvu tega lista. 2030 2-1

NOVO!

velika predstava

z menjajočim vspehom

Novo! Novo!

Dva pariška dirkača v obroču, ki v višini 8 metrov z motorjem proizvajata v dirkališču najbolj drzne poizkuse

Ta svetovna privlačnost je na Dunaju v Budimpešti itd. cele tedne napolnjevala predstavne prostore. Ravnanje se ni strahlo nobenih izdatkov, da tudi v Ljubljani pokaže ta velikanski vspeh

Pridite! Pogledite! Občudujte!

V nedeljo 17. julija dve veliki predstavi popoldne ob 4. in zvečer ob pol 9. uri

2037 1-1

Cirkus BERG.

z menjajočim vspehom

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Zupnim uradom ob priliki kanonične vizitacije:

Missale Romanum

najnovejša izdaja s proprijem za katerokoli škofijo v sledečih oblikah.

- a) oblika male četvorke za podružnice in kaple velikost 30×22 cm trpežna vezava z rdečo obrezo K 26—, najfinejša izredno trpežno marokinske z zlato obrezo K 32—.
- b) oblika četvorke za manjše župne cerkve in podružnice velikost 31½×22½ cm rdeče usnje na platnicah bogati zlati utisi z zlato obrezo K 42—.
- c) oblika velike četvorke velikost 34×24 cm trpežno vezan z rdečo obrezo K 40—, najfinejša izredno trpežno marokinske z zlato obrezo K 47—.

Prednosti tega misala

zelo velik razločen tisk, fin papir, priročna oblika, tanka in lahka knjiga.

- d) oblika male pole velikost 36×25 cm fino rdeče usnje na platnicah bogati zlati utisi z zlato obrezo K 52-80. Dobé se tudi finejše vezave.

Kanontable pod celuloidom.

Praktična novost.

Cene nekaterih garnitur:

glavna tabla 24×17 cm	K 4-80
27×18 cm	" 5-90
30×22 cm	" 6-10
28×19 cm	" 5-40

Večje kanontable v raznih slogih in izvršitvah se dobe od 8 kron do 25 kron.

Cene se razumejo za popolno garnituro, t. j. za glavno in obe postranski tabli.

Prednosti kanontabel pod celuloidom: so zelo trpežne, jim ne škoduje ne solnce in ne vlaga so lahke in praktične, imajo lahko čitljiv, razločen tisk, zavzamejo malo prostora in se lahko umivajo ali drugače snažijo, se rabijo brez okvirja in šip in so nalepljene na prav trdo lepenco, da se ne morejo zviti.

Preces ante et post Missam pro opportunitate sacerdotis dicendae. Accedunt hymni, litaniae, aliaeque preces etc. V obliki četvorke za zakristijo z velikim tiskom. Vezano K 3-84.

Ritus benedictionis et impositionis primarii lapidis pro ecclesia aedificanda, consecrationis ecclesiae et altarium et benedictionis signi vel campanae, vezano K 3-12.

Rituale Romanum. (Velikost 13½×9 cm) šagrini z zlato obrezo K 6—.

Rituale Romanum. (Velikost 23×14½ cm), šagrini z zlato obrezo K 12-96.

Dannerbauer, Praktisches Geschäftsbuch für den Kurat — Klerus Österreichs. Vezano 30 K.

Ob času prvega sv. Obhajila in sv. Rešnje Telo.

Nove spominke prvega svetega obhajila pod celuloidom, je založila «Katoliška Bukvarna v Ljubljani». Krasna podoba predstavlja Jezusa s sv. hostijo in primernimi podpisli. Podoba je na trdem kartonu in pod celuloidom tako prirejena da se lahko postavi ali pa obesi na steno, ne da bi se dejala v okvir ali pod šipo in ima torej iste prednosti kakor kanontable iz celuloida. Kdor hoče darovati prvo obhajancu spominke trajne vrednosti, da ga bo imel lahko celo življenje pred očmi naj mu kupi za mal denar 80 vinarjev to sliko. Poština in ovojina za vsak posamezen izvod znaša posebej 30 vin. Pri naročilu na več izvodov se pojavijo razmeroma manjši stroški za poštino.

Hammerle, Ecce Panis Angelorum! oder das allerh. Altarsakrament und der Priester Vorträge für Priesterexerzitien K 3-36.

Lintel — Finster, das eucharistische Triduum. Ein Hilfsbuch für die Predigt über die tägliche Kommunion K 1-50.

Diessel, das größte Denkmal der göttlichen Liebe. Predigten und Betrachtungen über das hochheilige Sakrament des Altars 2 zvezka K 10-08.

Blättler, Manna in der Wüste oder das Geheimnis der heiligsten Eucharistie in Vorträgen dargestellt 2 zvezka K 4-32.

Chaignon, der Seelenfriede eine Frucht der Andacht zum allerh. Altarsakramente und der Hingabe an die göttliche Vorsehung, vez. K 4-80.

Stieglitz, Ausgeführte Katechesen II. Beicht- und Kommunion-Unterricht, vezano K 3-60.

Bernbeck, Katechetische Skizzen zunächst für die ungeteilte und zweiteilige Landschule vezano K 4-32.

Schwillinsky — Gill, Anleitung zum Erstbeicht, Erstkommunion und Firmungsunterricht K 1-50.

Nagelschmitt, Die Feier der ersten hl. Kommunion der Kinder Predigten, Anreden und Skizzen K 3-84.

Müllendorff, Pius X. als Förderer der Verehrung des allerheiligsten Sacramentes 30 v.

Protzner, Die öftere und tägliche Kommunion der Kinder namentlich in geistlichen Erziehungsanstalten und an Klösterschulen. 72 v.

Soengen, Das Liebesmahl des Herrn. Kommunion-Andachten, vezano K 1-98.

Beetz, Neues Leben. Ein bilderreiches Übungs- und Gebetbüchlein für Erstkommunikanten zugleich zur wiederholten Erneuerung des geistlichen Lebens, vezan K 2-64.

Wacker, Geschichten für Neukommunikanten für die Zeit vor und nach der ersten hl. Kommunion, vezano K 2-16.

Schwarzmann, Bereitet den Weg des Herrn, Erzählungen für Erstkommunikanten, vezano K 2-40.

Jeglić Anton Bonaventura, Pastirski list o sv. Rešnjem telesu 20 vin.

Pohl, Zum schönsten Tag des Lebens. Erzählungen für Erstkommunikanten, vezano K 1-80.

Albers, Siehe dein König kommt zu dir! Erzählungen für die Erstkommunikanten, vezano K 2-88.

Arndt, der heilige Stanislaus Kostka K 1-80.

Meschler, Leben des hl. Aloysius von Gonzaga, Patrons der christlichen Jugend, vez. K 4-32.

Meschler, Der göttliche Heiland. Ein Lebensbild der studierenden Jugend gewidmet, vezano K 7-80.

Schmitt, Anleitung zur Ertellung des Erstkommunikanten-Unterrichtes, vezan K 4-56.

Leitgeb, Das große Liebesmahl heiliger Seelen. 31 Erwägungen und Gebete vor und nach der hl. Kommunion für Welt- und Ordensleute, vezano K 3-50.

Walter, Das Allerheiligste Sakrament, das wahre Brot der Seele, vezano K 3—.

Wiseman — Faber, die heilige Eucharistie. Das heil. Altarsakrament, oder die Werke und Wege Gottes, vezano K 2-40.

Louvigni, das verborgene Leben mit Christo in Gott, vezano K 1-50.

Stieglitz, Reumotive für die Kinderbeicht. K 1-20, vezano K 1-80.

Zapletal, Kurze Anreden zur Vorbereitung auf die erste hl. Kommunion 80 v.

Za mesec junij.

Hortmanns, Herz Jesu-Predigten, K 2-40.

Hurter, Entwürfe zu Herz-Jesu-Predigten. K 1-10.

Hattler, Winke, Themen und Skizzen zu Herz-Jesu-Predigten. K 1-80.

Beck, Das hl. Herz Jesu und die Männer. 78 v.

Hattler, Die 9 Liebesdienste zu Ehren des göttl. Herzens Jesu in Betrachtungen dargelegt, vezano K 3-60.

Hattler, Der Weg zum Herzen Jesu, vez. K 2-50.

Hattler, Der Geist des Herzens Jesu, geoffenbart in den hl. Evangelien, vezano K 2-40.

Leitgeb, Das dem heil. Herzen Jesu geweihte Jahr. Betrachtungen zu Ehren des hl. Herzens Jesu für Ordenspersonen und fromme Weltleute, vezano K 3-30.

Seeböck, Kleines Herz Jesu Brevier, Tagzeiten für jeden Tag der Woche, vezano K 1—.

Hattler, Stilleben im Herzen Jesu. K 2-16.

Druge važne novosti.

Ender Anton, Skizzen für Predigten und Vorträge. Broširano K 7—.

Ta bogata zbirka znanega pisatelja je izboren pripomoček za cerkvene govornike ob raznih prilikah.

Vstaja škenderbegova. Zgodovinska povest, broširana 60 vin., vezano 80 vin.

Poveljnik turške konjenice se zaveda svojega pokolenja, se postavi na čelo krščanske armade in premaga krščansko deklico. Povest je silno zanimiva.

Deutl Hermann, Exempelbuch für Predigt. Schule und Haus. Eine Sammlung ausgewählter Beispiele vorwiegend der neueren Zeit, über sämtliche Lehren des kath. Katechismus, K 4-80.

Hickmanns geographisch-statistischer Taschenatlas von Österreich-Ungarn. Vezano K 5—.

Podaja nam popolno najnovejšo statistiko naše države in precizno dovršene zemljevide v priročni žepni obliki.

Jeglić Dr. Anton Bonaventura, Mladeničem .I. zvezek. Obramba vere K 1—.

Ne le mladeniči temveč vsi Slovenci naj čitajo to zlato knjigo, da bodo pravilno poučeni o resničnosti naše svete vere in jo vedeli braniti in zagovarjati pred neutemeljenimi predsodki in ugovori.

Beneš-Trébizsky, Kraljica Dagmar. Zgodovinski roman. Broširano K 3-20, vezano K 4-30.

Ta povest je za probujo narodne zavesti izredne važnosti, popisuje nam pokristjanjene polabskih Slovanov, onega naroda, ki se je najdelj in najbolj vstrajno bojeval zoper nemško nasilje, katero je z mečem v roki vsiljevalo križ in najblajše verske svetinje izrabljalo v svojo korist.

Verne Jules, Pet tednov v zrakoplovu. Trije Angleži raziskujejo Afriko. Po zapiskih dr. Fergusona. Vezano v platno K 3-80.

Jules Vernove spise predstaviti v slovenščino je srečna misel; naše ljudstvo bo sledilo genialnemu pisatelju širom sveta z napeto pozornostjo in se bo pri tem izredno izobrazilo, ker ravno spisi tega pisatelja so svetovno znani kot najboljši med priporočljivimi spisi, ki družijo zabavo s poučnim in vzgojnim namenom.

Vse te knjige se dobe tudi v „Knjigarni Ilirija“ prej Karol Florijan v Kranju

Ant. Bajec

cvetlični salon

Pod Trančo št. 2,

poleg čevljar. mostu

Izdeluje šopke, vence, trakove.

Velika zaloga nagrobnih ven-
cev. Zunanja naročila točno.

Cene zmerne.

3662 52-1

Kuharica

srednje starosti, izurjena v vseh strokah gospodinjstva, poštena, varčna in pridna, išče službe najraje v kako župnišče, gre pa tudi h kakemu drugemu samostojnemu gospodu, bodisi v mesto ali na deželo, na Kranjskem ali na Štajerskem. Naslov pove uprava.

Služba organista in cerkvenika

v Št. Juriju pri Šmarji, p. Grosuplje, se odda takoj. Prosto stanovanje in dohodkov okoli 600 K.

Župni urad Št. Jurije pri Šmarji

dne 12. julija 1910. 2015 3-1

Modna trgovina P. MAGDIČ

LJUBLJANA

potrebuje:

1 pomočnika

1 prodajalko

1 konforistinjko

1 učenca.

Reflektuje se samo na dobre moči, izurjene v modni stroki.

Lastnoročno pisane ponudbe naj se pošljejo naravnost na trdko. 2022 3-1

Izdajatelj: Dr. Ignacij Žitnik.

Nova trgovina

zlatnine, srebrnine, draguljev ter žepnih ur

J. VECCHIET, LJUBLJANA

Selenburgova ulica 7, nasproti glavne pošte

Vljudno priporoča slav. občinstvu
svojo novo trgovino zlatnine,
srebrnine in draguljev,
najmodernejših vzor-
cev ter precizij-
skih žepnih ur

Kot strokovnjak zlatarske stroke izvršuje naročila in popravila točno in solidno. Kupuje ali zamenja z novimi predmeti staro zlato, srebro in bisere. Zmerne stalne cene.

HIŠA

krasno delana, podobna vili se proda v Mariboru, Malfesergasse št. 23, s 5 stanovanji, z lepim velikim vrtom, klet zidana s kamnom. Na mesec nese 200 K. Deset let davka prosta. Natančneje se izve tam v II. nadstropju. 1965 6-1

Zlato svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Hajboly kasm. zobo-
stavl. sred-
stvo

Seydlin & Co. izdelovatel
Ljubljana, Spital-Stritar. ul. 1

Bah
in
Perlat

Najboljše štedilno voščilo za pode

Brezbarono, rumeno in rujavo za parkete ali polikane
ila priporoča v škatljah po en, pol in četrť kg ali prosto

ADOLF HAUPTMANN

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneža, laka in stek. kleja

1443 46

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

N. F. Schaffer

nadzornik c. kr. državne
železnice v Beljaku prosi,
da se mu doloži 11 ška-
telj tako izbornu učinku-
jočih 3281

Salmijakovih pastil

(kafelj lajšajočih, slez razkrajajočih)

lekarka Piccoli v Ljub-
ljani, c. in kr. dvornega
založnika, papeževga
dvornega založnika. Ena
škafelja 20 vin., 11 ška-
telj 2 kroni. Naročila po
:-: povzetju. :-:

Dve hiši

se prodaste v Mariboru, Kern-
stockgasse št. 6, vkupaj zidani, izvrstni
stavbi; klet s kamnom zidana. Na me-
sec nese vsaka hiša sto kron. Lep vr-
zraven. Hiši sta deset let davka prosti
Proda se tudi samo ena hiša. Natanč-
neje se izve: Malfesergasse št. 23,
II. nadstropje. 1964 6-1

: Za slabokrvne in prebolele :

je zdravniško priporočano
črno dalmatinsko vino
najboljše sredstvo

4 steklenice (5 kg) franko K 4—
BR. NOVAKOVIC, Ljubljana

Ženske LASE

1672 30-1
odstrižene in zme-
šane kupujem po
najvišji ceni

M. Podkrajšek frizer za dame in gospod
Sv. Petra c. 32 Levčeva hiša

Izdelujem vsa lasna dela

Odgovorni urednik: Ivan Štefe.